

آزمون ۱۰ از ۱۰

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی سنجش دهم - جامع نوبت دوم (۱۴۰۱/۰۲/۱۶)

ادبیات و علوم انسانی (دهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می‌باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون‌های آزمایشی سنجش و بهره‌مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون‌ها، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می‌گردد. از شما عزیزان دعوت می‌شود، دیدگاه‌های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

کانال تلگرام آزمون‌های آزمایشی سنجش @sanjesheducationgroup

فارسی (۱)

۱. گزینه ۲ درست است.
همه معانی واژه‌ها:
فراغ: آسودگی، آسایش، آرامش
بسند: کافی، شایسته، کامل، سزاوار
هزیر: پسندیده، چالاک، خوب، چابک
بیشه: جنگل کوچک، نیزار
دمان: خروشنده، هولناک، مهیب، غرنده
شوریده: عاشق، عارف، کسی که ظاهری آشفته دارد.
۲. گزینه ۱ درست است.
واژه‌های نادرست و اصلاح آن‌ها:
صورت شدن: به نظر آمدن، تصوّر شدن * کوتاه‌نظری: اندک‌بینی، عاقبت‌اندیش نبودن * غارب: میان دو کتف
۳. گزینه ۳ درست است.
واژه مورد نظر و معنی درست آن:
آبنوس: درختی است که چوب سیاه‌رنگ آن سخت و صیقل‌پذیر است.
۴. گزینه ۴ درست است.
شش غلط و اصلاح آن‌ها عبارت‌اند از:
بارع و حصار ← باره و حصار * التهاب و برافروخته‌گی ← التهاب و برافروختگی * چابک و فرض ← چابک و فرز *
عاذم و راهی ← عازم و راهی * قمضه چشم ← غمزه چشم * داغداره ازل ← داغدار ازل
۵. گزینه ۲ درست است.
غلط املایی و اصلاح آن در گزینه پاسخ: مصاحبت ← مصاحبت
۶. گزینه ۴ درست است.
غلط‌های املایی و اصلاح آن‌ها:
«مازی - عظت - محمل - قریب - قالب» که به‌ترتیب به این صورت اصلاح می‌شوند: «مازی - عظت - محمل - قریب - قالب»
۷. گزینه ۳ درست است.
بیت مورد (الف) را که سروده حافظ است، شهریار تضمین کرده است و بیت مورد (ب) در متن درس «خسرو» نوشته عبدالحسین وجدانی از سعدی تضمین شده است.
۸. گزینه ۱ درست است.
بررسی آرایه‌های موجود در هر بیت:
الف - بیت تلمیح به داستان یوسف و زلیخا دارد، ولی فاقد ایهام است.
ب - «نفس» مجازاً به معنی «لحظه» و «شمع - صبا» هریک جان‌بخشی دارند.
ج - جناس بین «تنگ - چنگ» * تشبیه: زنخدا (چانه) به سیب - شراب به گل (رنگ شراب به رنگ گل) - شراب به سهیل (ستاره سهیل سبب رسیدن سیب می‌شود و در این بیت شراب چون سهیل سبب شکوفایی سیب زنخدا محبوب است).
د - جناس همسان بین سودا (در مصراع اول): فکر / محبت شدید و (در مصراع دوم): سیاه * بیت فاقد تناقض است.
۹. گزینه ۱ درست است.
بررسی تشبیهات و استعاره‌های موجود:
(۱) تشبیه: غم به نقد - غم به گنج - دل به خرابه و بیت فاقد استعاره است.
(۲) تشبیه: «روی و موی» به‌ترتیب به «نور و ظلمت» * استعاره: «صبح و شام» به‌ترتیب استعاره از «روی و موی محبوب»
(۳) تشبیه: «خامشی و گفت‌وگو» به‌ترتیب به «دریا - خس و خاشاک» * استعاره: در مصراع دوم؛ «خار و خس - بحر - گوهرخیز» به‌ترتیب استعاره از «حرف بیهوده - سکوت - معنادار (ارزشمند)»
(۴) تشبیه: «دل به مرغ - ابروان به کمان کشیده» * استعاره: «خندنگ‌افکن» استعاره از «نگاه‌انداز و کسی که با نگاه، شکار می‌کند».

۱۰. گزینه ۳ درست است.

بررسی آرایه‌های خواسته‌شده:

- (۱) «برون برد / درآورد» تضاد دارند. * «سودا» به معنی فکر، اندیشه و هوس فاقد ایهام است. * بیت فاقد ایهام و تناقض است.
- (۲) «سودا» به معنی «عشق» فاقد ایهام، ولی «شیرین» دارای ایهام است؛ به دو معنی ۱- معشوقه خسروپرویز ۲- خوب و دلچسب * بیت فاقد تناقض است.
- (۳) تناقض: غم کاری باعث شادی دل غمگین است. * «سودا» ایهام دارد به معنی ۱- «سیاهی» که مجاز از «زلف محبوب» است. ۲- عشق

- (۴) تضاد بین «داده بودم / باز می‌گیرم» «سودا بر هم خوردن» کنایه از «به هم خوردن معامله» * بیت فاقد ایهام و تناقض است.

۱۱. گزینه ۲ درست است.

بررسی آرایه‌های موجود:

- کنایه: مصراع اول بیت کنایه از «ترک هوس» و مصراع دوم کنایه از «برآورده شدن آرزوها»
- تضاد: بین ازل - ابد / پیاده‌ایم - زیر زین ماست (سواره‌ایم) [توجه: بین هوس - مراد و توسن - رخس نوعی تضاد محسوس است].
- تشبیه: توسن هوس - رخس مراد دو مورد تشبیه دارند. جناس: بین زیر - زین / تا - ما جناس مشهود است.
- تلمیح: بیت به قصه آفرینش و پیمان‌نامه «الست» از ازل تا ابد اشاره دارد.
- مجاز: «زین» مجازاً «اختیار و سلطه» است.
- آرایه‌های دیگر در بیت وجود ندارد.

۱۲. گزینه ۴ درست است.

افعال گذرا به مفعول در مصراع‌ها عبارت‌اند از:

- «ریخت - نوشیدیم - می‌کشد - بکن» که مفعول آن‌ها به ترتیب: «آن چه - آن (محذوف) - آب - معامله‌ای» است.

۱۳. گزینه ۲ درست است.

جهت اثبات درستی گزینه پاسخ به ردّ نقش‌های دیگر می‌پردازیم؛

- در جمله اول بیت «ناله» نهاد است. * «دگر» که صفت است در گروه مفعولی جای دارد. (توجه: صفت به تنهایی نقش محسوب نمی‌شود). * در جمله سوم «ناله آتش غمخانه است»، «ناله» نهاد محذوف محسوب می‌شود. * «چراغ» دارای نقش اضافی و در گروه مسندی است.

۱۴. گزینه ۴ درست است.

واژه‌هایی که دارای هم‌آوا هستند و معانی هریک عبارت‌اند از:

- (۱) آزار (اذیت) آزار (اولین ماه بهار)
- (۲) طرب (شادمانی) تَرَب (خاک‌آلوده شدن)
- (۳) قدر (اندازه چیزی) غدر (حیله)

۱۵. گزینه ۱ درست است.

بررسی موارد هر گزینه:

- (۱) هر دو بیت دارای جمله مستقل مرکب است؛ به این شرح:

ار گل از باغ جمالت آگه بودی / گل این راه پر از خار نپیمودی

جمله وابسته جمله هسته

چون گل آمد و چون بدین زودی رفت؟ / که با این همه خارها در پی دارد

جمله هسته جمله وابسته

- (۲) مصراع اول - دوم - چهارم به شیوه بلاغی و مصراع سوم به شیوه عادی سروده شده است. (به ابیات گزینه یک توجه کنید).
- (۳) «گل» در سه مصراع نهاد و «چون» به معنی چگونه، قید است.
- (۴) در بیت اول دو ترکیب وصفی «این راه - راه پر از خار» و دو ترکیب اضافی «باغ جمال - جمال تو» به چشم می‌خورد.

۱۶. گزینه ۳ درست است.

در هر گزینه چهار ترکیب (چهار وابسته) به چشم می‌خورد، ولی در گزینه پاسخ سه ترکیب (سه وابسته) به شرح زیر:

- (۱) ترکیبات اضافی: جوش فرهاد - گهسار من - شور مجنون - بیابان من
 (۲) ترکیبات اضافی: راحت نفس - شب شراب - بامداد خمار * ترکیب وصفی: رنج پایدار
 (۳) ترکیبات اضافی: رغبت دنیا - گه صید * ترکیب وصفی: متاع قلیل
 (۴) ترکیبات اضافی: روز حشر - گوی عمل * ترکیبات وصفی: سه کار - این سه کار
- ۱۷. گزینه ۴ درست است.**
 ابیات مردّف دارای واژه‌های تکراری با معنای یکسان در انتهای مصراع‌ها یا ابیات هستند. به این ترتیب، به بررسی معنای واژه‌های یکسان می‌پردازیم:
 (۱) «دانست» به معنی کسب اطلاع کرد
 (۲) «نیست» به معنی فعل اسنادی
 (۳) «رفت» به معنی عبور کرد - گذشت
 (۴) «دانست» در مصراع اول و دوم به ترتیب به معنی «کسب اطلاع کرد - به حساب آورد»
- ۱۸. گزینه ۱ درست است.**
 «فروماندن» در گزینه پاسخ به معنی «باقی و بر جای ماندن» و در گزینه‌های دیگر به معنی «متحیر گردیدن و سرگردان شدن» است.
- ۱۹. گزینه ۲ درست است.**
 مفهوم همه ابیات غیر پاسخ، «اثرگذاری اندیشه‌های به‌ظاهر کوچک» و مفهوم بیت گزینه پاسخ، «تأکید و ترویج مثبت‌اندیشی» است.
- ۲۰. گزینه ۳ درست است.**
 مفهوم هریک از ابیات:
 (۱) تأکید بر تأثیر همنشین بد
 (۲) عشق پشیمانی می‌آورد
 (۳) ریشه ناامیدی و عیب‌جویی به خود انسان برمی‌گردد
 (۴) راضی بودن به رضایت مطلق محبوب
- ۲۱. گزینه ۴ درست است.**
 مفهوم هریک از گزینه‌ها:
 (۱ و ۲) زیبایی بی‌حدّ محبوب
 (۳) ارزشمندی تعظیم به محبوب
 (۴ و بیت سؤال) کمترین تعلّق به مادّیات
- ۲۲. گزینه ۳ درست است.**
 مفهوم گزینه پاسخ «اغتنام فرصت» است و مفهوم گزینه‌های دیگر «توکل به خدا و بریدن از غیر خدا» است.
- ۲۳. گزینه ۲ درست است.**
 مفهوم بیت سؤال و گزینه پاسخ، تأکید بر «رسیدگی به اعمال خود در این دنیا» است.
 مفهوم گزینه‌های دیگر:
 (۱) توصیه به مسئولیت‌پذیری انسان
 (۳ و ۴) در اندیشه آخرت بودن و فراهم کردن توشه آخرت
- ۲۴. گزینه ۲ درست است.**
 مفهوم درست گزینه پاسخ، «گول‌زندگی آرزوی وصل» است.
- ۲۵. گزینه ۱ درست است.**
 مفهوم بیت سؤال و گزینه پاسخ، مفهوم ضرب‌المثل «از ماست که برماست» و به معنی «بازگشت نتیجه و عاقبت امور به خود» است.
 مفهوم گزینه‌های دیگر:
 (۲) اصلاح و به راه آوردن افراد بدسیرت
 (۳) تأثیرگذاری سرشت پاک افراد
 (۴) مراقبت از گرگ درون

عربی، زبان قرآن (۱)

۲۶. گزینه ۱ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: (برایم) * گزینه ۳: (نمی‌خواهم) * گزینه ۴: (خواسته باشد)

۲۷. گزینه ۳ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: (ساحل / کالا) * گزینه ۲: (بودند / می‌فروشد) * گزینه ۴: (می‌فروشد)

۲۸. گزینه ۲ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: (نمی‌پذیرد) * گزینه ۳: (پدر) * گزینه ۴: (بزرگ‌ترم / دستبندی)

۲۹. گزینه ۴ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: (شده بودند / او را) * گزینه ۲: (جمع می‌شوند) * گزینه ۳: (جمع می‌شدند)

۳۰. گزینه ۲ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: (پنج برابر) * گزینه ۳: (مورچه‌ها) * گزینه ۴: (چیزها)

۳۱. گزینه ۱ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: (شکست دادی) * گزینه ۳: (دشمن / شکرانه) * گزینه ۴: (او را ببخش / قدرت دارد)

۳۲. گزینه ۳ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: (حفر کرده بودند) * گزینه ۲: (چاهی / قرار دادن) * گزینه ۴: (لوله)

۳۳. گزینه ۲ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: (می‌پزند) * گزینه ۳: (آمرزش خواستید) * گزینه ۴: (انجام نمی‌دهید)

۳۴. گزینه ۴ درست است.

(اتاق‌ها)

۳۵. گزینه ۳ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: (ذهبن) * گزینه ۲: (یذهبن) * گزینه ۴: (ذهبت / للمضياف)

ترجمه درک مطلب:

گنجشک کوچکی بین دوستانش ایستاد. قصه‌اش را حکایت می‌کرد. گنجشک گفت: خانواده‌ام از دست دشمنان فرار کردند و لانه را رها کردند. کمی گریه کردم، سپس همه‌جا را دنبال خانواده‌ام گشتم. مردم گفتند: خانواده‌ات به شمال مهاجرت کردند. بقیه گفتند: آن‌ها به‌سوی جنوب سفر کردند. دیگران گفتند: آن‌ها به‌سوی شرق فرار کردند. و در آخر گفتند، آن‌ها سوار کشتی بزرگ شدند و به مکانی دور در غرب سفر کردند. بعد از آن یکی از دوستانم را دیدم. از او پرسیدم اگر مثل من بودی، چه می‌کردی؟ دوستم گفت: به لانه‌ات برگرد، از آن به‌خوبی محافظت کن و به خودت بیاموز در شرایط چگونه زندگی کنی. مقاومت کن مقابل دشمنان با هر چیزی که می‌توانی. اگر تو را کشتند، پس مرگ برای تو در خانه‌ات افتخار برای توست، مثل شهیدی از شهدا.

۳۶. گزینه ۱ درست است.

(گنجشک کوچک دنبال دوستش می‌گشت.)

گزینه ۲: خانواده گنجشک لانه‌شان را ترک کردند.

گزینه ۴: گنجشکان به‌سوی شمال هجرت کردند.

۳۷. گزینه ۴ درست است.

(گنجشک یاد گرفت که تا شهادت مقاومت کند.)

گزینه ۱: خانواده‌اش بعد از مدت طولانی دنبال گنجشک گشتند، ولی او را نیافتند.

گزینه ۲: خانواده برگشت هنگامی که فهمید گنجشک ناراحت است.

گزینه ۳: گنجشک گریه کرد؛ زیرا با خانواده‌اش نرفته بود.

۳۸. گزینه ۲ درست است.

گزینه ۱: نتیجه فرار

گزینه ۲: مقاومت

گزینه ۳: شهادت

گزینه ۴: دوست داشتن وطن

۳۹. گزینه ۳ درست است.

گزینه ۱: لانه گنجشک از سنگ کوچکی در روستا بود.

گزینه ۲: خانواده برای پیدا کردن شکار به کوه‌ها رفته بودند.

گزینه ۳: از صفات مسلمان دفاع از وطن است.

گزینه ۴: بعد از حکایت، گنجشک به زمین جدیدی کوچ کرد.

۴۰. گزینه ۴ درست است.

گزینه ۱: (للمذكر المخاطب) * گزینه ۲: (امر) * گزینه ۳: لیس (له حرف زائد)

۴۱. گزینه ۱ درست است.

گزینه ۲: مصدره (تعلّم) * گزینه ۳: (مفعوله «ک») * گزینه ۴: (ماض / للمفرد المذكر الغائب)

۴۲. گزینه ۲ درست است.

گزینه ۱: (موصوف) * گزینه ۳: (مبنی) * گزینه ۴: (مضاف‌الیه)

۴۳. گزینه ۱ درست است.

سقوط: مفعول و منصوب به فتحه است و «تُشاهدین» به ضمّ «ت» صحیح است.

۴۴. گزینه ۴ درست است.

گزینه ۱: (یحرک باب تفعیل) گزینه ۲: (نُجلس باب افعال) گزینه ۳: (حاول باب مفاعلة)

۴۵. گزینه ۲ درست است.

«لا تجعلنا» قرار نده ما را

۴۶. گزینه ۳ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: (تبکی ≠ تضحک) * گزینه ۲: (مفتوح ≠ مغلق) * گزینه ۴: (النهار ≠ اللیل)

۴۷. گزینه ۱ درست است.

المعلمة: فاعل

۴۸. گزینه ۳ درست است.

گزینه ۱: (أعط + ن + ی) * گزینه ۲: (يشاهدون + ن + ی) * گزینه ۴: (أدخل + ن + ی)

۴۹. گزینه ۴ درست است.

مَنْ : هر کس

۵۰. گزینه ۱ درست است.

گزینه ۲: (هدایا: هدیه) * گزینه ۳: (الزَّوَّار: زائر) * گزینه ۴: (الأولاد: ولد)

دین و زندگی (۱)

۵۱. گزینه ۲ درست است.

عزیر به چشم خود زنده شدن الاغ را دید و گفت: دانستم که خدا بر هر کاری توانا است. ص ۵۳
بیان این داستان در قرآن کریم از نمونه دلایل امکان وقوع معاد است. ص ۵۲

۵۲. گزینه ۱ درست است.

امام حسین (ع) می‌فرمایند: مرگ چیزی نیست مگر پلی که شما را از ساحل سختی‌ها به ساحل سعادت و کرامت و بهشت پهن‌اور و نعمت جاوید عبور می‌دهد... ص ۲۶

۵۳. گزینه ۱ درست است.

آیه ۳ سوره انسان ﴿إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ...﴾ مربوط به نعمت اختیار و اراده آزاد انسان است و آیه ۲ سوره قیامت ﴿وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ﴾ به نفس و قدرت سرزنشگر و ملامت‌گر درونی و یا همان نفس لوّامه اشاره دارد. ص ۲۱ و ۲۰

۵۴. گزینه ۴ درست است.

خداوند در آیه ۷۷ سوره آل عمران می‌فرماید: کسانی که پیمان الهی و سوگندهای خود را به بهایی ناچیز می‌فروشند آن‌ها بهره‌ای در آخرت نخواهند داشت... ص ۹۸

۵۵. گزینه ۳ درست است.

مراقبت از پیمان الهی و باقی ماندن بر آن از نکاتی است که مورد تأکید امام علی (ع) است؛ ایشان می‌فرماید: گذشت ایام آفاتی دارد و موجب از هم گسیختگی تصمیم‌ها و کارها می‌شود. ص ۹۹

۵۶. گزینه ۱ درست است.

پرسش منفی است و شناخت و معرفت جزو گام‌های بیان‌شده در درس نهم نیست. ص ۹۷

۵۷. گزینه ۲ درست است.

خداوند در آیه ۳۱ آل عمران می‌فرماید: بگو اگر خدا را دوست دارید از من پیروی کنید تا خداوند دوستتان بدارد... این آیه با این تفکر که؛ اگر قلب انسان با خدا باشد، کافی است و عمل به دستورات او ضرورتی ندارد، ناسازگار است.

۵۸. گزینه ۳ درست است.

از قرآن کریم (سوره احزاب) به دست می‌آوریم که پوشش کامل سبب می‌شود که زنان به عفاف و پاکی شناخته شوند و افراد بی‌بندوبار که اسیر هوی و هوس هستند به خود اجازه تعرض به آن‌ها را ندهند. ص ۱۵۴

۵۹. گزینه ۴ درست است.

آیه ۱۰ سوره نساء که به همسانی خوردن مال یتیم با خوردن آتش اشاره دارد، بیان قرآنی از رابطه عینی عمل و پاداش و کیفر و یا همان تجسم اعمال است. ص ۸۸

۶۰. گزینه ۴ درست است.

بنا به نقل امام حسین (ع)، رسول خدا (ص) قسمتی از زمانی را که در منزل به خود اختصاص داده بودند را میان خود و مردم تقسیم می‌کرد و به کارهایشان رسیدگی می‌نمود. ص ۱۰۲

۶۱. گزینه ۳ درست است.

امام علی (ع)، زیرک‌ترین افراد را کسی می‌داند که از خود و عمل خود برای بعد از مرگ حساب می‌کشد و در ادامه این سخن به روزی که بر انسان گذشته و خداوند درباره آن از او پرسش می‌کند، اشاره می‌فرماید. ص ۱۰۰

۶۲. گزینه ۲ درست است.

امام صادق (ع) در پاسخ فردی که به شیوه لباس پوشیدن امام و تفاوت آن با لباس‌های جد ایشان (امیرالمؤمنین (ع)) ایراد و پرسش داشت فرمود: در آن زمان مردم در سختی بودند، اما امروز در شرایطی بهتر هستیم و عموم مردم توانایی پوشیدن چنین لباسی را دارند. ص ۱۴۳

۶۳. گزینه ۱ درست است.
عفاف حالتی در انسان است که به وسیله آن خود را در برابر تندروی ها و کندروی ها کنترل می کند. ص ۱۴۵
۶۴. گزینه ۲ درست است.
اگر عبارت ﴿اهدنا الصراط المستقیم﴾ را صادقانه از خداوند بخواهیم به راه های انحرافی دل نخواهیم بست. ص ۱۳۱
۶۵. گزینه ۳ درست است.
مردار انسان و هر حیوانی که خون جهنده دارد نجس است. ص ۱۳۲
۶۶. گزینه ۴ درست است.
خداوند در آیات ۹۰ و ۹۱ سوره مائده می فرماید: ای مردمی که ایمان آورده اید به راستی که شراب و قمار و بت پرستی و تیرک های بخت آزمایی پلید و از کارهای شیطان است. ص ۱۳۳
۶۷. گزینه ۴ درست است.
امام صادق (ع): هر کس می خواهد بداند آیا نمازش پذیرفته شده یا نه باید ببیند که نماز او را از گناه و زشتی بازداشته است یا نه. ص ۱۳۱ و ۱۳۰
۶۸. گزینه ۲ درست است.
پیامبر اکرم (ص) به ابوذر فرمود: هر کس غیبت مسلمانی را کند تا چهل روز نماز و روزه اش قبول نمی شود، مگر اینکه فرد غیبت شده او را ببخشد. ص ۱۳۴
۶۹. گزینه ۱ درست است.
پرسش منفی است و آنچه موجب بطلان روزه می شود، باقی ماندن بر جنابت تا اذان صبح است و نه جنابت بعد از اذان صبح ص ۱۳۷
۷۰. گزینه ۲ درست است.
شایسته است دقت کنیم که تأثیر نماز و کنار گذاشتن رفتارهای نامناسب، به تداوم و میزان توجه ما بستگی دارد. ص ۱۳۰
۷۱. گزینه ۳ درست است.
برخی انسان ها در آراستگی ظاهری دچار زیاده روی شده و به خودنمایی می رسند. قرآن کریم این حالت را تبرج می نامد. ص ۱۴۵
۷۲. گزینه ۳ درست است.
امام علی (ع) می فرماید: مبدا خود را برای جلب توجه دیگران بیارایی که در این صورت ناچار می شوی با انجام گناه به جنگ خدا بروی. ص ۱۴۶
۷۳. گزینه ۴ درست است.
جهنمیان می گویند: ما در دنیا نماز نمی خواندیم و از محرومان دستگیری نمی کردیم. همراه بدکاران غرق در معصیت خدا می شدیم و روز رستاخیز را تکذیب می کردیم. ص ۸۷
۷۴. گزینه ۱ درست است.
امام کاظم (ع) در جواب برادرش که پرسید: دیدن چه مقدار از بدن زن نامحرم جایز است؟ فرمود: چهره و دست تا مچ ص ۱۵۳
۷۵. گزینه ۲ درست است.
خداوند در سوره انفطار می فرماید: بی گمان برای شما نگهبانانی هستند، نویسندگان گرانقدر، می دانند آنچه را که انجام می دهید. ص ۷۵

فرهنگ و معارف اقلیت های دینی

۵۱. گزینه ۲ درست است.
صفحات ۳ و ۴ مطالعه شود.
۵۲. گزینه ۱ درست است.
برنامه ریزی شما برای اقامت در این شهر بسته به شناختی است که نسبت به آن امکانات دارید؛ به طوری که با کاهش و افزایش

آگاهی، برنامه‌ریزی شما نیز دستخوش تغییر و دگرگونی خواهد گردید. لازمه انتخاب هدف و سپس برنامه‌ریزی برای رسیدن به آن، داشتن شناخت و آگاهی است. صفحه ۳

۵۳. گزینه ۱ درست است.

صفحه ۴ مطالعه شود.

۵۴. گزینه ۴ درست است.

در بینش مذهبی، جهان‌بینی توحیدی است. یعنی همه هستی‌ها از خداوند سرچشمه می‌گیرد. صفحه ۹

در جهان‌بینی مذهبی دامنه هستی از عالم ماده و طبیعت تجاوز می‌کند و شامل جهان غیب نیز می‌شود. صفحه ۸

۵۵. گزینه ۳ درست است.

اساسی‌ترین پایه‌ای که هر جهان‌بینی بر آن استوار است، عبارت است از اعتقاد یا بی‌اعتقادی نسبت به خدا؛ زیرا این امر تنها یک عقیده ساده نیست که تأثیری در افکار و معتقدات انسان نداشته باشد، بلکه یک باور اساسی است که تمام موضع‌گیری‌های انسان را به گونه‌ای عمیق تحت تأثیر خود قرار می‌دهد. ... هر گونه خطا و اشتباه در این مورد، تمامی مسائل دیگر را به گونه‌ای عمیق دچار خطا و انحراف می‌سازد. صفحه ۷

۵۶. گزینه ۱ درست است.

چیزهای بسیاری را نه با مشاهده مستقیم، بلکه از راه غیرمستقیم درک و شناسایی می‌کنیم؛ یعنی با بهره‌گیری ابتدایی از مشاهده و حس و سپس با یاری گرفتن از نیروی خرد و اندیشه آن‌ها را دریافت می‌کنیم. ... در تجربه‌های آزمایشگاهی هم که بررسی و مطالعه با تکرار و دقت خاص انجام می‌گیرد، معمولاً مشاهده مستقیم نیست، بلکه پی بردن از چیزی به چیز دیگر است. مثلاً پیدا شدن رنگ قرمز در محلول شیمیایی، نمایش وجود عنصری خاص در ترکیب و ماده مورد آزمایش است. صفحات ۱۲ و ۱۳

۵۷. گزینه ۲ درست است.

یکی از راه‌های خداشناسی مطالعه در نظم جهان است که به آن برهان نظم می‌گویند. صفحه ۱۸

۵۸. گزینه ۳ درست است.

صفحه ۲۶ مطالعه شود.

۵۹. گزینه ۴ درست است.

منظور از تأکید بر واقعی بودن هدف این است که هدف‌های ارزشی و اعتباری مورد نظر نیست. ... آنچه در تشخیص نظم مطرح است، تنها جنبه‌های عینی و خارجی است. بنابراین اگر پاره‌ای پدیده‌ها در طبیعت از قبیل زلزله و آتشفشان یا بعضی موجودات برای برخی از انسان‌ها ناپسند بوده و احیاناً ضررهایی به دنبال دارد، این امر دلیل بر نفی نظم نمی‌شود؛ زیرا هر یک از پدیده‌ها و موجودات مزبور قطع نظر از آثاری که نسبت به بعضی انسان‌ها دارند، دارای نظم‌اند و لذا وجود آن‌ها کوچک‌ترین خللی بر برهان نظم وارد نمی‌نماید. پاورقی صفحه ۲۰

۶۰. گزینه ۴ درست است.

در پیدایش پدیده نظم آنچه که وجودش قطعی و تردیدناپذیر است، حسابگری در انتخاب اجزاء و به‌طور کلی به‌صورت حساب‌شده عمل کردن است و ناگفته پیداست که حسابگری هرگز بدون دخالت شعور و آگاهی صورت نمی‌پذیرد و به تعبیر دیگر در ساختن یک دستگاه منظم به‌وسیله انسان سه عنصر آگاهی، هدف و برنامه قابل تشخیص است. صفحه ۳۸

۶۱. گزینه ۳ درست است.

گردهمایی اجزای یک مجموعه که برای تأمین یک هدف مشخص از روی حسابگری و با برقراری هماهنگی بین آن‌ها صورت می‌گیرد، پدیده نظم را به‌وجود می‌آورد. صفحه ۳۸

۶۲. گزینه ۲ درست است.

برای اینکه نشان داده شود نظریه تکامل تدریجی یا فرضیه داروین هرگز نمی‌تواند دلیلی بر نفی انکار خدا باشد، کافی است به اظهارات داروین در این زمینه توجه کنیم؛ «... جایی که این برهان ارزنده (برهان نظم) مورد تأیید منطق و علم است، من پیرامون براهین دیگری که می‌تواند خداوند جهان را اثبات نماید، بحث نمی‌کنم.» پاورقی صفحه ۴۵

۶۳. گزینه ۱ درست است.

آفرینش و نظم‌بخشی به اجزای گوناگون جهان توأماً صورت می‌پذیرد و نظم لازم جدا از موجودیت اشیا و اجزای عالم نیست و این امر نشان‌دهنده حاکمیت اراده و تدبیر و نظارت الهی بر سرتاسر آفرینش است. باید توجه داشت که سایر گزینه‌ها، توضیح

مفهوم وحدت خالق و ناظم است، نه نتیجه و اهمیت آن. صفحه ۴۶

۶۴. گزینه ۲ درست است.

فطرت که در فارسی به «سرشت» ترجمه می‌شود، دلالت بر نوع خلقت و آفرینش می‌کند. در مورد انسان چیزی را فطری می‌گویند که نوع خلقت انسان اقتضای آن را داشته باشد و خدادادی و غیراکتسابی و مشترک بین همه افراد انسان باشد. ... علاوه بر حس خداجویی، گرایش‌ها و ابعاد دیگری نیز در روح و نهاد آدمی وجود دارد که به‌علت فطری بودنشان همواره در طول تاریخ با انسان همراه بوده‌اند و آدمی هرگز نتوانسته آن‌ها را به‌کلی نادیده بگیرد و یا تحت تأثیر آن‌ها واقع نشود. باید توجه داشت که ویژگی‌های فطری، اکتسابی نیستند. صفحه ۴۹

۶۵. گزینه ۳ درست است.

نتیجه و محصول حس زیبایی، شکل‌گیری هنر است. صفحات ۴۹ و ۵۰ مطالعه شود.

۶۶. گزینه ۴ درست است.

اگر دین و پرستش ریشه در فطرت آدمی نداشت و امری عارضی و انحرافی بود یا به ادعای برخی بی‌خبران حاصل جهل یا ترس بود، در این صورت به‌مانند بسیاری چیزهای دیگر با گذشت زمان به‌کلی از صحنه روزگار خارج می‌شد و با افزایش علم و از بین رفتن ترس، جای خود را به اصلی کامل‌تر از خود می‌داد. صفحه ۵۳

۶۷. گزینه ۴ درست است.

تأکید فراوان بر تقوا و رعایت اعتدال در امیال و پرهیز از گناهان در تعالیم آسمانی برای این است که پرده‌های ظلمانی نفسانیت و غرایز حیوانی از روی دیده دل آدمی برداشته شود و فضای روحی مساعدی که لازمه توجه به معنویات است، در انسان ایجاد گردد و استعدادهای عالیه انسانیت انسان به‌خاطر آن‌هاست، به مرحله شکوفایی برسد. صفحه ۵۴ و ۵۵

۶۸. گزینه ۲ درست است.

یکی از خصایص انسان این است که دارای خواسته‌های نامحدود است و به کامیابی‌های موقت و محدود قانع نمی‌شود. از این رو حتی کسانی که در جهت انحطاط حرکت می‌کنند، هرگز به یک حد معین راضی نمی‌شوند، بلکه در هر حال در جستجوی ماورای مرزهای موجود هستند. راضی نشدن به وضع موجود و مدام به دنبال مطلوب‌های دیگر رفتن و در یک مرحله متوقف نماندن، از ویژگی‌های انسان است. صفحه ۵۰ و ۵۱

۶۹. گزینه ۱ درست است.

آنان که از معرفت خداوندی تنها به جنبه عقلی و استدلالی آن قناعت ورزیدند، نمی‌توانند از یک مرتبه معین بالاتر بروند. صفحه ۵۵

۷۰. گزینه ۲ درست است.

در او هیچ نقصی نیست و او کمال مطلق و هستی بی‌انتهاست، لذا همه صفات کمال را داراست. صفحه ۶۰

۷۱. گزینه ۳ درست است.

طبیعی است که اگر نوجوان به ارزش بی‌نظیر این سرمایه خدادادی پی برد، در برابر آن احساس مسئولیت کرده و با تمام وجود در حفظ و نگهداری آن خواهد کوشید. صفحه ۷۱

پاکی دل سبب می‌شود انسان طعم شیرین معنویات و کمالات را بچشد و به یک زندگانی بی‌آلایش و سعادت‌مندانه دست یابد. صفحه ۷۰

۷۲. گزینه ۳ درست است.

هر جا از خودخواهی به‌عنوان صفت مذموم یاد می‌کنیم، منظور خودخواهی غریزی نیست، بلکه مرحله‌ای از خودخواهی است که از حد ضروری و متعادل خود تجاوز کرده است. این نوع خودخواهی، خودپرستی نیز نامیده می‌شود. دانشمندان علم اخلاق عقیده دارند که صفت خودخواهی تنها یک صفت در کنار صفات بد دیگر نیست، بلکه سرچشمه تمام صفات ناپسند اخلاقی است. صفحه ۷۷

۷۳. گزینه ۴ درست است.

باید توجه داشت که تعالیم دینی هیچ‌گاه به سرکوب امیال غریزی و حیوانی توصیه نکرده است. صفحه ۸۴ مطالعه شود.

۷۴. گزینه ۱ درست است.

می‌دانیم که از نظر تعالیم دینی تنها عملی مقبول است که به خاطر خدا و برای اطاعت از امر او صورت پذیرد. هر عملی که به خاطر خدا نباشد و نیت انسان آلوده به شائبه‌ها و ناخالصی‌ها باشد، اگرچه ظاهراً نیکو و شایسته هم باشد، فاقد ارزش و اعتبار است و هیچ‌گونه نتیجه معنوی به‌دنبال ندارد. صفحه ۸۴ و ۸۵

۷۵. گزینه ۲ درست است.

توصیه تعلیم دینی به تحصیل فضایل تنها یک نصیحت بی‌پشتوانه نیست، بلکه دین آسمانی نخست ایمان به مبدأ و معاد را در دل‌های پیروان خود تثبیت می‌کند و سپس براساس این پشتوانه، زمینه را برای تحصیل کمالات اخلاقی فراهم می‌آورد. صفحه ۸۷

انگلیسی (۱)

۷۶. گزینه ۱ درست است.

نکته دستوری در این سؤال همان ترتیب صفات قبل از اسم است. این ترتیب به قرار زیر است:

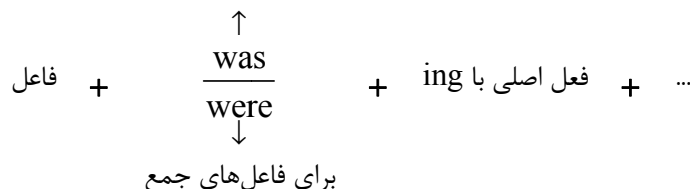
اسم + صفت جنسی + ملیت + صفت رنگ + صفت سن + صفت اندازه + صفت کیفیت + صفت کمیت + حروف تعریف و صفات اشاره

this	beautiful	new	black	American	car
صفت اشاره	کیفیت	سن	رنگ	ملیت	اسم

۷۷. گزینه ۲ درست است.

با توجه به معنای جملات، عمل در زمان گذشته به صورت پی در پی است. بنابراین، گزینه گذشته استمرار درست است.

برای فاعل‌های مفرد

۷۸. گزینه ۳ درست است.

قبل از ایام هفته حرف اضافه on به کار می‌رود. علاوه بر این، با توجه به معنا جملات که عدم اطمینان را بیان می‌کند از فعل کمکی may (ممکن بودن) را استفاده می‌کنیم.

۷۹. گزینه ۱ درست است.

کدام یک از جملات زیر از لحاظ دستوری درست است؟

در این سؤال نیاز به ترتیب کلمات در جمله (ساختار جمله) است.

قید زمان + قید مکان + قید حالت + مفعول + فعل اصلی + قید تکرار + فعل کمکی + فاعل

۸۰. گزینه ۴ درست است.

آن مرد محصولات آن شرکت را می‌خرد و همیشه بیشتر به کیفیت به جای کمیت محصولات آن توجه زیاد می‌کند.

(۱) توسعه دادن

(۲) گرفتن، بردن

(۳) ساختن

(۴) کلمه pay به همراه attention به معنی توجه کردن

۸۱. گزینه ۱ درست است.

دانشمندان اعتقاد دارند که نظرات مختلف درباره اینکه چگونه دیناسورها حدود ۶۵ میلیون سال پیش از روی کره زمین منقرض شدند.

(۲) فوت کردن

(۱) منقرض شدن

(۴) رها کردن، ترک کردن

(۳) گسترش پیدا کردن

۸۲. گزینه ۳ درست است.

سلول خون قرمز یک کوچکی است که حاوی مولکول‌های هموگلوبین هستند که برای انتقال اکسیژن در سراسر بدن استفاده می‌شوند.

(۲) قلب / جمع‌آوری کردن

(۱) استعداد، نعمت / انتقال دادن

(۴) سلول / دفاع کردن

(۳) سلول / انتقال دادن

۸۳. گزینه ۲ درست است.

- ما معمولاً برای دیدن برخی سیارات نزدیک به کره زمین مثل عطارد، زهره، مریخ و غیره نیاز به تلسکوپ نداریم، اما برای دیدن اورانوس و نپتون به یک تلسکوپ نیرومند و قوی نیازمندیم.

- (۱) در عوض، به جای / عجیب و غریب (۲) مثل، از قبیل / نیرومند، قوی
(۳) به علاوه / مناسب (۴) مثل، از قبیل / تمیز و مرتب

۸۴. گزینه ۴ درست است.

یک تصادف ماشین خیلی بد و وحشتناکی در آن جاده رخ داد و راننده به شدت زخمی شده بود و فوراً او را به نزدیک‌ترین بردند، اما متأسفانه فوت کرد.

- (۱) سرگرم شدن یا کردن / به‌طور سالم و مطمئن (۲) شگفت‌زده شدن / شجاعانه
(۳) گیج شدن / به‌طور امیدوار (۴) آسیب دیدن، زخمی شدن / متأسفانه

۸۵. گزینه ۱ درست است.

امروزه تعداد زیادی از استادان اعتقاد دارند که باید تأکید قوی به انجام تحقیق در هر موضوعی درسی در دانشگاه وجود داشته باشد و این کار باعث می‌شود که دانشجویان یاد می‌گیرند که همواره دانشجویان فعال باشند.

۸۶. گزینه ۲ درست است.

A: چند نفر را می‌خواهید برای مراسم عروسی خودت دعوت کنید؟
B: ما ممکن است تقریباً ۵۰۰ نفر را برای عروسی هفته آینده دعوت کنیم.

- (۱) شگفتی، تعجب (۲) مراسم
(۳) سرگرمی (۴) استعداد، هدیه، نعمت

۸۷. گزینه ۳ درست است.

ایران یک کشور باستانی است که مکان‌های تاریخی زیادی دارد. به همین علت است که هر سال جهانگردهای زیادی از همه بخش‌های دنیا دوست دارند جاذبه‌های ایران را دیدن کنند.

- (۱) باستانی / مقصدها (۲) رایج، معروف، محبوب / آزمایشات
(۳) باستانی / جاذبه‌ها (۴) شجاع / جاذبه‌ها

۸۸. گزینه ۱ درست است.

- (۱) باستانی، قدیمی (۲) اخیر، به تازگی (۳) قوی، محکم (۴) عجیب و غریب

۸۹. گزینه ۴ درست است.

- (۱) طبیعی (۲) رایج، محبوب، معروف (۳) صادق (۴) مذهبی

۹۰. گزینه ۲ درست است.

- (۱) اگر (۲) همان‌طوری‌که (۳) با این حال، در هر صورت (۴) مگر اینکه

۹۱. گزینه ۳ درست است.

- (۱) یکدیگر (۲) دیگران (۳) یکی دیگر (۴) دیگر

۹۲. گزینه ۱ درست است.

- (۱) دلیل (۲) عمل (۳) اساس، پایه (۴) توجه

۹۳. گزینه ۴ درست است.

- ایده اصلی متن چیست؟
- چرا زنان عموماً از مردان بیشتر عمر می‌کنند.

۹۴. گزینه ۱ درست است.

- هدف هورمون‌ها کنترل عملکردها و نقش‌های مختلف بدن است.

۹۵. گزینه ۲ درست است.

- برطبق متن، درست نیست که به‌طور میانگین، مردان کمتر از زنان سرما می‌خورند.

۹۶. گزینه ۳ درست است.

- از این متن می‌توان فهمید که زنان نسبت به مردان کمتر سگته قلبی دارند.

۹۷. گزینه ۴ درست است.

- پاراگراف قبل از این متن به احتمال زیاد درباره چه چیزی بحث می‌کند؟

- ارائه برخی دلایل که چرا مردم به دنبال خوشبختی و خوشحالی هستند.

۹۸. گزینه ۱ درست است.

- کدامیک از عبارات زیر درباره هدف زندگی توسط متن حمایت می‌شود؟

- هدف زندگی برای افراد مختلف یکسان به نظر نمی‌رسد.

۹۹. گزینه ۲ درست است.

- کلمه it که در متن زیر آن خط کشیده شده است، به هدف اشاره می‌کند.

(۱) خوشبختی (۲) هدف (۳) ذات ما (۴) زمین

۱۰۰. گزینه ۳ درست است.

- در پاراگراف ۲، نویسنده از عبارت in other words استفاده می‌کند تا اینکه یک بیان قبلی در متن را دوباره بیان کند.

عبارت in other words به معنی «به عبارت دیگر» یا به معنی «یعنی» است که نویسنده متن می‌خواهد اطلاعات بیشتری

برای خواننده فراهم نماید.

ریاضی و آمار (۱)

۱۰۱. گزینه ۱ درست است.

$$B - A = (2x - 1)(x + 3) - (x + 1)^2 = 2x^2 + 5x - 3 - x^2 - 2x - 1 = x^2 + 3x - 4 = (x + 4)(x - 1)$$

۱۰۲. گزینه ۲ درست است.

با توجه به ضرایب بسط دو جمله‌ای داریم:

$$(2x + 3y)^4 = (2x)^4 + 4(2x)^3(3y) + 6(2x)^2(3y)^2 + 4(2x)(3y)^3 + (3y)^4$$

بنابراین ضریب x^2y^2 به صورت $6 \times 4 \times 9 = 216$ است.

۱۰۳. گزینه ۳ درست است.

$$(x - y)^3 = x^3 - 3x^2y + 3xy^2 - y^3 = x^3 - y^3 - 3xy(x - y)$$

$$\Rightarrow x^3 - y^3 = (x - y)^3 + 3xy(x - y) = (4)^3 + 3(-2)(4) = 40$$

۱۰۴. گزینه ۴ درست است.

با استفاده از اتحاد مکعب مجموع (چاق و لاغر) داریم:

$$27x^3 + 8 = (3x + 2)(9x^2 + 6x + 4)$$

بنابراین طول مستطیل: $9x^2 + 6x + 4$. در نتیجه:

$$\text{مجموع طول و عرض} = (3x + 2) + (9x^2 + 6x + 4) = 9x^2 + 9x + 6$$

۱۰۵. گزینه ۲ درست است.

$$\frac{2x-3}{4x^2+9-12x} - \frac{2x+2}{2x^2-x-3} = \frac{2x-3}{(2x-3)^2} - \frac{2x+2}{(2x-3)(x+1)} = \frac{1}{2x-3} - \frac{2}{2x-3} - \frac{1}{2x-3}$$

۱۰۶. گزینه ۱ درست است.

اگر تعداد مبتلایان در روز یکشنبه را با x نمایش دهیم، مبتلایان روز دوشنبه $2x$ ، روز سه شنبه $4x$ و روز چهارشنبه $8x$

$$x + 2x + 4x + 8x = 289 \Rightarrow 15x = 289 \Rightarrow x = 19$$

است. بنابراین:

تعداد مبتلایان در روز پنجشنبه $16x = 16 \times 19 = 304$ نفر است.

۱۰۷. گزینه ۳ درست است.

اگر $x = 2$ ریشه معادله $x^2 + 2ax - 3 = 0$ باشد، در این صورت $4 + 4a - 3 = 0$. بنابراین $4a = -1$ و در نتیجه $a = -\frac{1}{4}$ است.

۱۰۸. گزینه ۴ درست است.

مساحت کل مساوی ۴۸ و مساحت قسمت باقی‌مانده: $48 - 27 = 21$ است. از طرفی مساحت قسمت‌های جدا شده به‌صورت زیر است:

$$2x^2 + x^2 = 3x^2 = 27 \Rightarrow x^2 = 9 \Rightarrow x = 3 \Rightarrow 2x = 6$$

۱۰۹. گزینه ۳ درست است.

در حالت کلی در معادله $ax^2 + bx + x = 0$ ، مجموع ریشه‌ها عبارت است از: $-\frac{b}{a}$ و ضرب ریشه‌ها: $\frac{c}{a}$. بنابراین با توجه به معادله $x^2 + (m+1)x + 4m = 0$ داریم:

$$\Rightarrow -\frac{b}{a} = m+1, \frac{c}{a} = 4m \Rightarrow -m-1 = 2(4m) \Rightarrow 9m = -1 \Rightarrow m = -\frac{1}{9}$$

۱۱۰. گزینه ۲ درست است.

در هر ساعت علی $\frac{1}{6}$ و احمد $\frac{1}{3}$ تایپ می‌کند. بنابراین:

$$\Rightarrow \frac{x}{6} + \frac{x}{3} = 1 \Rightarrow \frac{3x}{6} = 1 \Rightarrow x = 2$$

بنابراین ۲ ساعت (۱۲۰ دقیقه) زمان می‌برد.

۱۱۱. گزینه ۱ درست است.

چون f تابع است، تمام جملاتی که مقادیر اولیه برابر دارند، باید مقادیر دوم یکسان داشته باشند. بنابراین:

$$f = \{(1, a^2 - 4a), (2, 2a), (2, b), (1, -4)\}$$

$$(1, a^2 - 4a) = (1, -4) \Rightarrow a^2 - 4a = -4 \Rightarrow (a-2)^2 = 0 \Rightarrow a = 2$$

$$(2, 2a) = (2, b) \Rightarrow b = 2a = 4 \Rightarrow a + 2b = 2 + 8 = 10$$

۱۱۲. گزینه ۲ درست است.

$$f(x) = x^2 - 2x \Rightarrow f(-2) = 4 - 2(-2) = 8 \Rightarrow \sqrt{f(-2)+1} = \sqrt{8+1} = 3, f(1) = 1 - 2 = -1$$

$$\sqrt{f(-2)+1} + f(1) = 3 - 1 = 2$$

۱۱۳. گزینه ۳ درست است.

$$4 < x < 7 \Rightarrow 8 < 2x < 14 \Rightarrow 7 < 2x - 1 < 13$$

اعداد ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲ در این بازه قرار دارند. بنابراین ۵ عدد صحیح در برد وجود دارد.

۱۱۴. گزینه ۴ درست است.

تابع هزینه: $C(x) = 39x$ و تابع سود اختلاف تابع درآمد و هزینه است که به‌صورت زیر محاسبه می‌شود:

$$P(x) = R(x) - C(x) \Rightarrow P(x) = 28x^2 - 185x + 30 - 39x = 28x^2 - 224x + 30$$

معادله بالا یک معادله سهمی است. بنابراین برای به‌دست آوردن تعداد کالاهایی که با آن ماکزیمم سود حاصل می‌شود، کافی

است طول رأس سهمی را محاسبه کنیم. در حالت کلی برای سهمی استاندارد $y = ax^2 + bx + c$ طول رأس سهمی از

$$x = \frac{-b}{2a}$$

به‌دست می‌آید. بنابراین تعداد کالایی که با آن ماکزیمم سود حاصل می‌شود عبارت است از:

$$x = \frac{-(-224)}{2(28)} = 4$$

۱۱۵. گزینه ۲ درست است.

روش‌های گردآوری داده‌ها عبارت‌اند از: مشاهده، مصاحبه، پرسشنامه و دادگان.

۱۱۶. گزینه ۳ درست است.

گروه خونی افراد اسمی، اختلاف دمای هوا فاصله‌ای، رتبه دانش‌آموزان ترتیبی و وضعیت تأهل اسمی است.

۱۱۷. گزینه ۱ درست است.

$$15 = \frac{x_1 + \dots + x_6}{6} \Rightarrow x_1 + \dots + x_6 = 90$$

$$\Rightarrow \bar{x} = \frac{90 + 15 + 17 + 18}{9} = 15/5$$

۱۱۸. گزینه ۳ درست است.

داده‌ها را مرتب می‌کنیم. ۰, ۱, ۲, ۳, ۵, ۶, ۷, ۹, ۱۱ که میانه آن ۵ است. با اضافه کردن ۴ واحد به صفر، داده‌ها به صورت

۰, ۱, ۲, ۳, ۴, ۵, ۶, ۷, ۹, ۱۱ مرتب می‌شوند. در این حالت نیز میانه ۵ است و در نتیجه میانه تغییر نمی‌کند.

۱۱۹. گزینه ۴ درست است.

از صفر بودن انحراف معیار نتیجه می‌شود که تمام داده‌ها برابرند: $x_1 = x_2 = \dots = x_n = 25$. بنابراین $\frac{x_3}{5} = \frac{x_5}{5} = 5$. پس

داده‌های جدید نیز برابرند و در نتیجه واریانس داده‌های جدید نیز صفر است.

۱۲۰. گزینه ۱ درست است.

نمودار دایره‌ای برای داده‌های با درصد فراوانی نزدیک مناسب است.

اقتصاد

۱۲۱. گزینه ۳ درست است.

جملات نادرست:

الف) تعاونی‌ها مراحل راه‌اندازی کم و بیش مشابهی با شرکت‌ها دارند اما نحوه اداره آن‌ها براساس قاعده هر نفر یک رأی است و نه براساس میزان سهام هر یک از سهام‌داران.

ب) منافع مالیاتی و آزادی عمل از جمله مزایای کسب‌وکارهای شخصی و مسئولیت محدود از مزایای شرکت‌های سهامی است.

ج) امروزه بسیاری از کسب‌وکارها در ایران به شکل کسب‌وکار شخصی هستند و نه شرکت سهامی.

(درس ۲ - صفحات ۱۴ و ۱۵ و ۱۶ و ۱۸ و ۱۹)

۱۲۲. گزینه ۲ درست است.

هزینه پنهان (= هزینه فرصت) برابر با اجاره سالیانه بنگاه است، زیرا صاحب بنگاه تولیدی می‌توانست به جای تولید در بنگاه آن

را به مبلغ ماهانه ۶۲ میلیون تومان اجاره دهد که در حال حاضر از آن صرف‌نظر کرده است. اما باید در محاسبه «سود» یا

«زیان» بنگاه لحاظ شود:

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{تومان } 62,000,000 \times 12 = 744,000,000 \\ \text{هزینه پنهان } 744,000,000 \\ \text{حقوق کارگران } 4,200,000 \times 30 \times 12 = 1,512,000,000 \\ \text{هزینه نگهداری ماشین‌آلات } 70,000,000 \\ \text{مواد اولیه } 560,000,000 \end{array} \right.$$

$$\underline{2,886,000,000}$$

هزینه‌ها - درآمد = سود (زیان)

$$۸,۶۵۶,۰۰۰,۰۰۰ - ۲,۸۸۶,۰۰۰,۰۰۰ = ۵,۷۷۰,۰۰۰,۰۰۰ \rightarrow \text{سود}$$

(ترکیبی از درس ۱ و ۳ - صفحات ۸ و ۳۳)

۱۲۳. گزینه ۳ درست است.

اگر با صرفه‌جویی، سرمایه‌گذاری بیشتر انجام شود و ظرفیت تولید افزایش یابد منحنی مرز امکانات تولید به سمت راست منتقل می‌شود، نه چپ.

(ترکیبی درس ۴ و ۱۱ صفحات ۳۷ و ۳۸ و ۴۰ و ۴۱ و ۱۱۹)

۱۲۴. گزینه ۴ درست است.

الف) هزینه فرصت حرکت از نقطه A به نقطه B صرف نظر کردن یا از دست دادن ۲ واحد میوه در ازای خرید ۳ واحد گوشت بیشتر است.
ب) نقاط روی خط بودجه به معنای خرج کردن کل بودجه هستند و نقاط پایین بودجه یعنی فرد همه بودجه خود را خرج نکرده است و مقداری باقی مانده که می‌تواند صرف ۱ مورد دیگر شود.

(درس ۳ - صفحه ۲۸)

۱۲۵. گزینه ۴ درست است.

الف) مالیات بر ارزش افزوده مالیاتی است که از تفاوت ارزش بین کالا و خدمات عرضه شده با ارزش کالا و خدمات خریداری شده در دوره‌ای مشخص گرفته می‌شود.

ب) اساس و مبنای کدام مالیات بر دارایی، ثروت مودی (پرداخت کننده مالیات) است.

ج) مالیات بر مصرف انواع بسیار زیادی دارد که بارزترین نمونه آن در ایران بر مشروبات غیر الکلی ماشینی و مالیات بر دخانیات است.

د) مهم ترین نوع مالیات بر دارایی، مالیات بر ثروت و مهم ترین نوع مالیات، مالیات بر درآمد اشخاص است.

(درس ۶ صفحات ۶۱ و ۶۳)

۱۲۶. گزینه ۱ درست است.

الف) طبق قانون عرضه، «قیمت» و «مقدار» رابطه مستقیم دارند. پس به جای a می‌توان اعداد بزرگتر از ۴۹ و کمتر از ۵۴ را قرار داد و طبق قانون تقاضا، «قیمت» و «مقدار تقاضا» رابطه معکوس دارند. در نتیجه به جای b باید کوچک تر از ۵۶ و بزرگ تر از ۴۹ قرار بگیرند (قسمت الف هر ۴ گزینه درست هستند).

ب) حداکثر درآمد تولیدکننده در قیمت تعادلی حاصل می‌شود. قیمتی که در آن «مقدار عرضه» و «مقدار تقاضا» با هم برابر هستند. پس درآمد تولیدکننده در قیمت تعادلی (۲۸۰۰ تومان) برابر است با:

$$۲۸۰۰ \times ۴۹ = ۱۳۷,۲۰۰$$

ج) در قیمت های کمتر از قیمت تعادلی بازار «با کمبود عرضه» و در قیمت های بالاتر از قیمت عادی بازار با «مازاد عرضه» روبه‌رو است.

کمبود عرضه $\rightarrow$ قیمت ۲۳۰۰,۲۰۰۰

مازاد عرضه $\rightarrow$ قیمت ۳۲۰۰,۳۰۰۰

(ترکیبی درس ۵ و ۱ صفحات ۵۱ و ۸)

۱۲۷. گزینه ۲ درست است.

الف) بیشتر طرفداران اقتصاد بازار آزاد از مالکیت خصوصی دفاع کرده و سرمایه را مهم ترین عامل در رونق اقتصادی می‌دانند.

ب) چهره شاخص نظام فکری سرمایه‌داری آدام اسمیت و اثر مهم او کتاب ثروت ملل است.

ج) نظام فکری مارکسیسم، نیروی حیات اقتصادی را ناشی از کار مولد می‌داند و ایده کاهش تعرفه‌ها و آزادی تجارت مربوط به نظام فکری سرمایه‌داری است.

(درس ۷ صفحات ۷۹ و ۸۰)

۱۲۸. گزینه ۳ درست است.

$$\frac{540 - X}{800} = \frac{10}{100}$$

$$54000 - 100X = 8000$$

$$100X = 54000 - 8000$$

$$100X = 4600$$

$$X = 460$$

در صورتی که ۴۶۰ نفر شاغل شوند (یا به عبارتی ۴۶۰ نفر از جمعیت بیکاران کم شود)؛ یعنی تعداد افراد بیکار از ۵۴۰ نفر به ۸۰ نفر برسد، نرخ بیکاری در این جامعه ۱۰ درصد کاهش می‌یابد. (درس ۸ صفحات ۸۵ و ۸۶)

۱۲۹. گزینه ۱ درست است.

موارد نادرست:

(ب) از دست دادن بخش‌های مهمی از سرزمین و منابع ایران، بی‌توجهی به سرمایه‌های انسانی و اجتماعی، سیاست‌های رکودی و انقباضی، سیل و رود کالاهای خارجی در دوران قاجار آسیب‌های توان‌فرسایی بر اقتصاد ایران وارد کرد.

(د) در دوره پهلوی حتی با ایجاد زمینه‌های قانونی و زیرساخت‌های مواصلاتی مانند راه‌آهن، گسترش مدارس و دانشگاه‌ها و بهبود نسبی بهداشت هم نتوانست اقتصاد ایران را از ضعف ساختاری و هویتی برهاند.

(درس ۱۰ صفحات ۱۰۸ و ۱۰۹)

۱۳۰. گزینه ۲ درست است.

(الف) سال ۹۹ ناعدولانه‌ترین وضع توزیع درآمد را براساس شاخص دهک‌ها نشان می‌دهد، چون در این سال دهک دهم (ده درصد ثروت‌مند جامعه) ۱۰ برابر دهک اول (ده درصد فقیر جامعه) درآمد داشته‌اند.

(ب) طبق نمودار در سال ۹۸ دهک دهم (= ۱۰ درصد ثروت‌مند جامعه = دهک پایین جدول) چهار برابر دهک اول (= ۱۰ درصد فقیر جامعه = دهک بالای جدول) درآمد داشته‌اند. (درس ۱۱ صفحه ۱۲۵)

۱۳۱. گزینه ۲ درست است.

(الف) هر درآمدی که به‌دست می‌آید اگر بعد از یکسال از مجموع مخارج زیاد باید به همان میزان که زیاد آمده است مشمول خمس قرار می‌گیرد. یعنی فرد موظف است که ۲۰ درصد آن را به‌عنوان سهم امام و سهم سادات به مرجع تقلید یا نماینده او بدهد.

(ب) سهام دو نوع قیمت دارد: قیمت اولیه و ثانویه. به قیمت اولیه که شرکت برای بار اول می‌فروشد قیمت اسمی می‌گویند. قیمت اولیه در روی هر ورقه سهم توسط شرکت پذیرهنویسی مشخص می‌شود.

(ج) سود سرمایه‌گذاری در سهام معمولاً از سپرده‌گذاری بلندمدت در بانک هم بیشتر است، اما قطعی نیست.

(درس ۱۲ و ۱۴ صفحات ۱۳۸ و ۱۵۶)

۱۳۲. گزینه ۱ درست است.

(تولید کل در سال دوم به قیمت ثابت) - (تولید کل در سال دوم به قیمت جاری) = افزایش قیمت‌ها یا تورم در سال دوم

$$1300 = 4800 - X \Rightarrow X = 3500$$

(تولید کل در سال سوم به قیمت ثابت) - (تولید کل در سال سوم به قیمت جاری) = افزایش قیمت‌ها یا تورم در سال سوم

$$1220 = X - 4300 \Rightarrow X = 5520$$

(تولید کل در سال پایه) - (تولید کل در سال دوم به قیمت پایه) = افزایش مقدار تولید کل در سال دوم

$$3500 - 2800 = 700$$

(تولید کل در سال پایه) - (تولید کل در سال سوم به قیمت پایه) = افزایش مقدار تولید کل در سال سوم

$$4300 - 2800 = 1500$$

(درس ۱۱ صفحات ۱۲۲ و ۱۲۳)

۱۳۳. گزینه ۴ درست است.

مراحل خرید مقایسه‌ای:

مرحله ۱: تعریف مسئله - مرحله ۲: فهرست گزینه‌ها - مرحله ۳: تعیین معیارها - مرحله ۴: ارزیابی - مرحله ۵: تصمیم‌گیری

(درس ۱۴ صفحه ۱۴۴)

۱۳۴. گزینه ۲ درست است.

$$\text{درصد تغییر CPI در سال ۹۸} = \frac{(\text{هزینه سبد بازار در سال ۹۷}) - (\text{هزینه سبد بازار در سال ۹۸})}{(\text{هزینه سبد بازار در سال ۹۷})} \times 100$$

$$\frac{X - 3000}{3000} = \frac{10}{100}$$

$$100X - 300,000 = 30,000$$

$$100X = 330,000 \rightarrow X = 3300 \text{ هزینه سبد بازار در سال ۹۸}$$

$$\text{درصد تغییر CPI در سال ۹۹} = \frac{(\text{هزینه سبد بازار در سال ۹۸}) - (\text{هزینه سبد بازار در سال ۹۹})}{(\text{هزینه سبد بازار در سال ۹۸})} \times 100$$

$$\frac{X - 3300}{3300} = \frac{30}{100}$$

$$100X - 330,000 = 99,000 \rightarrow 100X = 429,000$$

$$X = 4290 \text{ هزینه سبد بازار در سال ۹۹}$$

(درس ۹ صفحه ۱۰۱)

۱۳۵. گزینه ۳ درست است.

(الف) نرخ سود سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت می‌توانند همزمان با افزایش نرخ سود عمومی بانک‌ها افزایش یابد.

(ب) سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت نرخ سود کمتری نسبت به حساب‌های دیگر پس‌انداز دارند.

(ج) نرخ سود سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت تا پایان دوره قرارداد تغییری نمی‌کند.

(د) به سپرده قرض‌الحسنه سود تعلق نمی‌گیرد اما به‌ازای مدت زمان سپرده‌گذاری برای مشتری امتیاز دریافت وام در نظر گرفته می‌شود.

(درس ۱۴ صفحات ۱۵۴ و ۱۵۵)

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۳۶. گزینه ۳ درست است.

۱۳۷. گزینه ۴ درست است.

رایج‌ترین انواع شعر فارسی در دوره اول شعر (در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم)، حماسی، مدحی و غنایی بود.

۱۳۸. گزینه ۲ درست است.

اشتباهات گزینه‌های دیگر:

۱- اشعار کمی به زبان پهلوی در دست است که در میان اندرزنانه‌های منشور جای دارند.

۳- در نیمه قرن پنجم، با دوره بلوغ آن مواجه می‌شویم و در قرن ششم و اوایل قرن هفتم، آن را در حال پختگی و کمال می‌یابیم.

۴- خواجه عبدالله انصاری در آثار خود، نثر موزون یا مسجع را در قرن‌های پنجم و ششم به کمال رساند. ضمناً کتاب کشف‌الاسرار و عده‌الابرار، اثر ابوالفضل میبیدی است.

۱۳۹. گزینه ۱ درست است.

۱۴۰. گزینه ۳ درست است.

رد گزینه‌های دیگر:

۱- در ابیات، تشبیه حسی وجود ندارد.

۲- «فکر و کلام، ساده است و پیچیدگی ندارد»، از ویژگی‌های فکری است.

۴- استفاده از مضمون پندآموز و اندرزگونه، جزو ویژگی‌های فکری است.

۱۴۱. گزینه ۴ درست است.

(با توجه به اینکه، معشوق، زمینی نیست، بلکه خداوند متعال است).

* در گزینه‌های دیگر، انواع ویژگی‌های زبانی، ادبی و فکری سبک خراسانی را می‌توان یافت.

۱۴۲. گزینه ۲ درست است.

۱۴۳. گزینه ۴ درست است.

ردّ گزینه‌های دیگر:

۱- حذف افعال به قرینه، در متن وجود ندارد.

۳- اطناب (جمله‌های طولانی) در متن دیده نمی‌شود.

۱۴۴. گزینه ۱ درست است.

توضیح:

آ = ء (ص) + ا (م بلند)	ی = ی (ص) + ـ (م کوتاه)
ن = ن (ص) + ـ (م کوتاه)	آر = ا (ص) + ـ (م کوتاه) + ر (ص)
نق = ن (ص) + ـ (م کوتاه) + ق (ص)	ش = ش (ص) + ـ (م کوتاه)
ت = ت (ص) + ـ (م کوتاه)	ین = ب (ص) + ـ (م کوتاه) + ن (ص)
مود = م (ص) + و (م بلند) + د (ص)	راست = ر (ص) + ا (م بلند) + س (ص) + ت (ص)

۱۴۵. گزینه ۳ درست است.

کنم تو را = ردیف / تمنا و پیدا = کلمات قافیه و براساس قاعده اول است.

* بررسی گزینه‌های دیگر:

۱- اوست = ردیف / یار و کار = کلمات قافیه و براساس قاعده دوم است.

۲- آید = ردیف / بر و سر = کلمات قافیه و براساس قاعده دوم است.

۴- ردیف ندارد. / خویش و خویش = کلمات قافیه‌اند؛ زیرا در یک معنی به کار نرفته‌اند و براساس قاعده دوم است.

۱۴۶. گزینه ۴ درست است.

صورت هجایی مصراع‌ها:

الف) —U— —U— —U— (فاعلاتن - فاعلاتن - فاعلن)
ب) —U— —U— —U— (مفاعیلن - مفاعیلن - فعولن)
ج) —U— —U— —U— (فاعلاتن - فاعلاتن - فاعلن)
د) —U— —U— —U— —U— (فاعلاتن - فاعلاتن - فاعلاتن - فاعلن)
ه) —U— —U— —U— (مفاعیلن - مفاعیلن - فعولن)

۱۴۷. گزینه ۲ درست است.

نمودار هجایی درست: —U—|—UU—|—UU—|—U—

۱۴۸. گزینه ۱ درست است.

نمودار هجایی درست گزینه ۱:

حَا	ج	قَا	سِیم	بِ	رَ	فِی	قَا	نَ	شَ	هَی	دَش	پِی	وَسْت
—	U	—	—	U	U	—	—	U	U	—	—	—	—

۱۴۹. گزینه ۳ درست است.

همه گزینه‌ها با مصراع سؤال هم وزن‌اند: (—U—|—U—|—U—|—U—)

غیر از گزینه ۳ (—U—|—U—|—U—|—U—)

۱۵۰. گزینه ۲ درست است.

در گزینه‌های دیگر واژه‌های «برآورده، دل افسرده، گل اندام و خوش اسم» با حذف همزه تلفظ شده‌اند.

۱۵۱. گزینه ۴ درست است.

۱۵۲. گزینه ۳ درست است.

۱۵۳. گزینه ۴ درست است.

مَر	حَ	با	شی	ر	مَر	دِ	کِر	ما	نی
—	U	—	—	U	—	U	—	—	—
دَر	نِ	گا	هَش	غُ	رو	رِ	ای	را	نی
—	U	—	—	U	—	U	—	—	—

۱۵۴. گزینه ۲ درست است.

۱۵۵. گزینه ۱ درست است.

ارکان سجع در عبارات:

الف) ستیزد، بریزد = سجع متوازی

ج) جام، دام = سجع متوازی

ب) آرمیده، رسیده = سجع مطرف

د) دسترس، گس = سجع مطرف

۱۵۶. گزینه ۴ درست است.

واژه‌های «روی، قامت» و «دستان، بلندت»، سجع متوازی یا متوازن ندارند.

۱۵۷. گزینه ۳ درست است.

گُل و گِل، جناس ناقص حرکتی دارد.

* بررسی گزینه‌های دیگر:

۱- گوش، هوش، کوش = جناس ناقص اختلافی

۴- نهاد (قرار داد)، نهاد (سرشت) = جناس همسان

۲- چشمه، چشم = جناس ناقص افزایشی

۱۵۸. گزینه ۲ درست است.

رَدّ گزینه‌های دیگر:

۱- موازنه ندارد. ۳- سجع مطرف ندارد. ۴- جناس همسان ندارد.

بارها، خارها = جناس ناقص اختلافی

گل، خار = تضاد

بیت، آرایه ترصیع دارد.

بارها برند / خارها خوردند = کنایه از تحمل سختی‌ها

برند، بار = تناسب یا مراعات نظیر

۱۵۹. گزینه ۱ درست است.

گرم، شرم، نرم = سجع متوازی است و جناس ناهمسان

بررسی گزینه‌های دیگر:

۲- فَلَک، مَلْک = سجع متوازی / مَلِک، مَلْک = جناس ناقص حرکتی

۳- ترازو، بازو = سجع مطرف / زر، زور = جناس ناهمسان

۴- جفایی، قفایی = جناس ناقص اختلافی / نزد، بزنی = اشتقاق

۱۶۰. گزینه ۴ درست است.

بررسی مصراع‌ها:

الف) موازنه دارد: (دیده و چرخه = سجع متوازی / عقل و چرخ = سجع متوازن / مست و پست = سجع متوازی)

جناس ناهمسان دارد: (چرخ و چرخه / مست و پست)

سجع دارد: (مست و پست = سجع متوازی)

ب) جناس ناهمسان دارد: (اشارت و بشارت)

ج) واج‌آرایی دارد: (تکرار مصوّت کوتاه ـِ)

د) جناس تام (همسان) دارد: (دوش اول به معنی دیشب و دوش دوم به معنی شانه و کتف)

رَدّ گزینه‌ها:

۱- «د» موازنه ندارد. ۲- «ب» واج‌آرایی ندارد. ۳- «ج» موازنه ندارد.

۱۶۱. گزینه ۳ درست است.

بررسی ابیات:

(الف) هست و هست = تکرار / روان اول به معنی جان، روان دوم به معنی جاری = جناس همسان / موازنه ندارد.

(ب) ما راست و ما راست = تکرار / جناس همسان ندارد. / خدایی و جدایی = جناس ناهمسان اختلافی

(ج) نوش و نوش، نیش و نیش = تکرار / نوش و نیش = جناس ناهمسان اختلافی / تکرار صامت «ش» = واج آرایی

(د) راه و راه، درد و درد = تکرار / تکرار صامت «ر»، «د» و مصوت کوتاه - = واج آرایی / تقابل سجع‌های متوازن در بین کلمات دو مصراع = موازنه)

ردّ گزینه‌ها:

۴ و ۱ - «الف» موازنه ندارد. ۲ - «ب» جناس همسان ندارد.

۱۶۲. گزینه ۲ درست است.

در همه گزینه‌ها، مخاطب، امام زمان (عج) است، غیر از گزینه ۲ که مخاطبش امام حسین (ع) است.

۱۶۳. گزینه ۴ درست است.

در همه گزینه‌ها، اشاره شده است که گنج، در ویرانه است و تا خودخواهی انسان، ویران نشود به گنج وصال یا عشق یا حکمت نمی‌رسد، ولی در گزینه ۴، اشاره شده که گنج معانی، تنها در دلی وجود دارد که از صورت‌ها و ظواهر پاک شود.

۱۶۴. گزینه ۳ درست است.

۱۶۵. گزینه ۴ درست است.

همه گزینه‌ها در مدح و ستایش شهر شیراز است، غیر از گزینه ۴، که دقیقاً برعکس است.

تاریخ (۱)

۱۶۶. گزینه ۱ درست است.

بافندگی، اعم از بافت پارچه و قالی، عرصه دیگری بود که هنرمندان عهد ساسانی، در آن استعداد و نبوغ هنری خود را برای خلق آثاری زیبا به نمایش گذاردند. منسوجات آن زمان، به‌ویژه پارچه‌های ابریشمی، بسیار ظریف و پرنقش و نگار بودند. شواهد موجود، بیانگر رونق و شکوفایی هنر فرش‌بافی در آن دوره است. قالی بهارستان که اعراب مسلمان از کاخ تیسفون به غنیمت گرفتند، شهرت بسیار دارد. (درس ۱۶ ص ۱۵۲)

۱۶۷. گزینه ۲ درست است.

پژوهشگران با مقایسه نقش برجسته‌های دوره هخامنشی با دوران پیش از آن دریافته‌اند که سنگ‌تراشان هنرمندی که در خدمت هخامنشیان بوده‌اند، از نقش برجسته‌های بین‌النهرین و به ویژه نقش برجسته‌های آشوری، الهام و الگو گرفته‌اند. (درس ۱۶ ص ۱۴۶)

۱۶۸. گزینه ۴ درست است.

یکی از ویژگی‌های مهم هنر و معماری هخامنشی، تأثیرپذیری از دستاوردهای هنری اقوام و ملت‌های تابع آن حکومت بود که پیشینه تمدنی درخشانی داشتند. (درس ۱۶ ص ۱۴۳)

۱۶۹. گزینه ۳ درست است.

بنا به نوشته کریستن سن، نویسنده کتاب «ایران در زمان ساسانیان» گروه بسیاری از بازرگانان شهرها، دست کم، خواندن، نوشتن و حساب می‌دانسته‌اند. (درس ۱۵ ص ۱۴۱)

۱۷۰. گزینه ۱ درست است.

گفته می‌شود یکی از شاهان این سلسله به نام بلاش یکم دستور داد متون پراکنده اوستا گردآوری شود. (درس ۱۴ ص ۱۳۱)

۱۷۱. گزینه ۳ درست است.

به احتمال بسیار زیاد برخی داستان‌های شاهنامه مانند داستان «بیژن و منیژه» اصل و ریشه اشکانی دارد. (درس ۱۵ ص ۱۳۹)

۱۷۲. گزینه ۱ درست است.

آخرین پادشاه اشکانیان، اردوان چهارم بود که نیروهای مهاجم رومی را شکست داد و آنان را مجبور به پرداخت غرامت کرد، اما در برابر مشکلات داخلی موفق نبود و نتوانست خاندان ساسانی را که در فارس بر او شوریده بودند، آرام کند. سرانجام، اردوان در جنگ با اردشیر بابکان ساسانی شکست خورد و کشته شد و سلسله اشکانیان از هم پاشید. (درس ۱۰ ص ۹۳)

۱۷۳. گزینه ۲ درست است.

حکومت ماد در زمان فرمانروایی هووخشتر، سومین پادشاه مادی به اوج قدرت رسید. او نخست با تشکیل سپاه منظم و کارآمدی از قبایل مختلف ماد، پارس قدرت خود را بر مناطق وسیعی از ایران تثبیت کرد. هووخشتر سپس با حکومت بابل، علیه آشور متحد شد و به حاکمیت آشوریان پایان داد. در پی این موفقیت نظامی، قلمرو ماد به شمال بین النهرین و بخش‌های وسیعی از آسیای صغیر گسترش یافت. (درس ۹ ص ۸۲)

۱۷۴. گزینه ۴ درست است.

سلوکوس ابتدا شهری را که به نام او سلوکیه نامیده شد و در ساحل غربی رود دجله قرار داشت، به عنوان پایتخت برگزید، اما چند سال بعد، پایتخت خود را به شهر انطاکیه در شمال سوریه منتقل کرد. (درس ۱۰ ص ۹۰)

۱۷۵. گزینه ۳ درست است.

اسکندر در سه نبرد (گرانیکوس، ایسوس و گوگمل) سپاه هخامنشی را شکست داد و پس از آن شوش، یکی از پایتخت‌های هخامنشیان را تسخیر کرد. (درس ۹ ص ۸۸)

۱۷۶. گزینه ۲ درست است.

خاندان هخامنشی از زمان پادشاهی اردشیر دوم که از ۴۰۴ تا ۳۵۸ ق.م حکومت می‌کرد، دچار تفرقه درونی شد. (درس ۹ ص ۸۷)

۱۷۷. گزینه ۴ درست است.

در پی تسخیر بابل، تمامی بین‌النهرین و نیز سرزمین‌های سوریه، فلسطین و فنیقیه تحت فرمان هخامنشیان درآمد. (درس ۹ ص ۸۴)

۱۷۸. گزینه ۱ درست است.

یکی از ویژگی‌های مهم تمدن ایلامی و در واقع تمدن کهن ایرانی، مقام و منزلت والایی است که زنان داشتند. (درس ۸ ص ۷۹)

۱۷۹. گزینه ۲ درست است.

حکومت ایلام، سرانجام پس از قرن‌ها سلطنت، بر اثر یورش ویرانگر آشوریان در قرن ۷ ق.م. دچار انحطاط و فروپاشی شد. (درس ۸ ص ۷۷)

۱۸۰. گزینه ۳ درست است.

سنگ‌نوشته شاپور یکم در کعبه زرتشت در نقش رستم، شرح جنگ‌های این پادشاه با رومیان را بازگو می‌کند. (درس ۷ ص ۶۸)

جغرافیای ایران

۱۸۱. گزینه ۳ درست است.

در منطقه کوهستانی آذربایجان در شمال غرب ایران، دو رشته کوه ارسباران یا قره‌داغ در شمال این منطقه قرار دارد و همچنین رشته‌کوه مرزی ایران و ترکیه، در شمال و غرب این منطقه را دربر گرفته است. توجه داشته باشید این منطقه کوهستانی در شمال غرب ایران قرار دارد و در داخل این منطقه دو رشته کوه وجود دارد. به جهت جغرافیایی این دو رشته کوه توجه کافی داشته باشید.

۱۸۲. گزینه ۱ درست است.

متن صورت سوال به موضوع تنوع آب و هوایی تحت تأثیر عرض جغرافیایی ایران اشاره دارد. به‌طور کلی امتداد ایران در عرض جغرافیایی، منجر به تنوع بالایی از انواع آب و هوا شده است. به‌طوری که در سواحل جنوبی کشور، آب و هوای شرجی مشاهده می‌شود که خود توان کشت محصولات زراعی و باغی ویژه‌ای را دارد. در مرکز کشور آب و هوای گرم و خشک و در شمال و شمال غرب کشور آب و هوای معتدل مرطوب و نیمه مرطوب وجود دارد. به این ترتیب تنها عرض جغرافیایی که از منطقه

استوا آغاز می‌شود، می‌تواند این شرایط را فراهم کند و طول جغرافیایی به اندازه عرض جغرافیایی در آب و هوای کشور ما، نقش ندارد. به این ترتیب گزینه ۱، مناسب است.

۱۸۳. گزینه ۴ درست است.

آب و هوای دارای رطوبت بالا از عواملی است که طرح‌های نظامی، تاکتیک‌ها و تجهیزات نظامی، البسه و پشتیبانی از نیروها را تحت تأثیر قرار می‌دهد. از اردیبهشت تا مهرماه، در استان‌های جنوب غرب و جنوب کشور دما و رطوبت بالا برای نیروهای نظامی مشکل‌ساز می‌شود. در صورتی که در همین دوره در مناطق شمالی و غربی، مثل آذربایجان و کردستان شرایط برای فعالیت نیروهای نظامی مطلوب است. بنابراین در دوره‌های سرد سال شهرهای جنوبی کشور ما مانند بندرعباس و بوشهر، شرایط دمایی مناسبی برای فعالیت نیروهای نظامی دارد.

۱۸۴. گزینه ۳ درست است.

عدم تعادل در پراکندگی قطب‌های صنعتی در سطح کشور نشان می‌دهد که به توان و ظرفیت‌های محیطی ایران به‌طور کامل توجه نشده است. به‌طور مثال می‌توان به نواحی شرقی و مرکزی کشور اشاره کرد که از نظر ذخایر و مواد اولیه غنی هستند ولی به دلیل اینکه به‌صورت محدود مورد بهره‌برداری قرار گرفته‌اند با رشد صنعتی روبه‌رو نبوده‌اند. اگر در استفاده از منابع طبیعی، ویژگی‌ها و توان محیطی آن منطقه مورد بررسی قرار گیرد، همه مناطق کشور می‌توانند متناسب با امکان‌های طبیعی و انسانی خود توسعه یابند.

۱۸۵. گزینه ۱ درست است.

به‌طور کلی نقش هر سکونتگاه براساس وضع جغرافیایی آن، اعم از طبیعی یا انسانی تعیین می‌شود؛ به‌طور مثال، شهرهای مقدس مشهد و قم به دلیل وجود زیارتگاه‌ها مورد توجه زائران است و نقش مذهبی و زیارتگاهی دارند. بنابراین نقش شهرهای زیارتگاهی براساس وضع جغرافیای انسانی تعیین شده است. برخی شهرها با نقش سیاسی - اداری براساس وضع جغرافیای انسانی تعیین شده است. شهرهای بندری نیز برای موقعیت جغرافیایی دریایی تعیین شده است.

۱۸۶. گزینه ۲ درست است.

شهرها با توجه به چگونگی پیدایش و کارکردهای مختلف خود شکل‌های متفاوت دارند. به بیان دیگر شهرها در طی توسعه تاریخی خود به شکل‌های مختلفی رشد پیدا کرده‌اند. از جمله الف شهرهای با شکل شعاعی یا ستاره‌ای که در این نوع از شهرها، شهر دارای یک مرکز اصلی بوده و خیابان‌ها و شبکه‌های مهم از آن مرکز به‌صورت شعاعی منشعب می‌شوند و سایر فضاها، اطراف آن‌ها شکل می‌گیرند. ب- شهر شطرنجی که در این شهرها، یک شبکه مستطیل شکل از راه‌های ارتباطی، زمین‌های شهر را به بلوک‌ها و قطعات همسان تقسیم می‌کند. و در نهایت ج- شهرهای خطی که حول محورهای ارتباطی مانند ریلی و جاده‌ای یا طبیعی مانند امتداد رودخانه‌ها یا دریاچه، به شکل خطی رشد پیدا کرده‌اند.

۱۸۷. گزینه ۱ درست است.

به‌طور کلی تقسیمات کشوری در ایران برای اداره بهتر کشور، عرضه خدمات مناسب‌تر و تأمین نیازهای مردم آن را به واحدهای کوچک‌تری تقسیم می‌کنند. این تقسیمات، متناسب با موقعیت و زمان، تغییر می‌یابد. در این فعالیت از لحاظ نظام اداری، دهستان تابع بخش، بخش تابع شهرستان، شهرستان تابع استان و استان تابع تشکیلات مرکزی یا پایتخت خواهد بود. این موضوع در گزینه به نادرستی مطرح شده است.

۱۸۸. گزینه ۴ درست است.

توده هوای موسمی در متن زیر تشریح شده است. این توده هوا از جنوب شرق ایران در دوره گرم سال یعنی زمان فعالیت سراسری پرفشار جنب‌حاره در کشور فعالیت می‌کند. بنابراین همزمان با نفوذ این توده هوا در استان‌های شمال غربی، شرایط مناسبی دارد و استان‌های جنوبی شرایط نامطلوبی دارد. همچنین اثرات مشترکی با توده‌های هوای ورودی در دوره سرد از نظر وقوع بارش مطابقت دارد.

۱۸۹. گزینه ۲ درست است.

دو بخش زیر را برای مقایسه مناسب‌تر آب و هوای گرم و شرجی و گرم و خشک مقایسه کنید:

آب و هوای گرم و خشک
 ۱. بارش کم و خشکی هوا
 ۲. اختلاف شدید دما
 ۳. فقر پوشش گیاهی
 ۴. تبخیر و تعرق زیاد

آب و هوای گرم و شرجی
 ۱. بارندگی اندک
 ۲. رطوبت نسبی بالا
 ۳. میانگین دمای بالای سالیانه

۱۹۰. گزینه ۱ درست است.

فعالیتی که پژوهشگر در حال انجام است جمع‌آوری اطلاعات در گام سوم است. بنابراین پژوهشگر در این مرحله گام‌های اول (بیان مساله و بررسی پیشینه) و دوم (تدوین فرضیه) را انجام داده باشد تا به‌صورت درست به جمع‌آوری اطلاعات بپردازد. و در آینده لازم است گام چهارم (پردازش اطلاعات) و گام پنجم (نتیجه‌گیری، آزمون فرضیه و ارائه پیشنهادها) را انجام دهد.

۱۹۱. گزینه ۴ درست است.

سؤال چه کسی یا چه کسانی، روابط متقابل انسان و محیط را مورد توجه قرار می‌دهد. به بیان دیگر عملکرد انسان در محیط را که ممکن است به‌صورت متعادل و براساس ظرفیت‌های محیط باشد و یا به‌صورت سودجویانه و بی‌توجه به توان‌های محیط انجام شود. این موضوع به‌طور کلی پاسخی برای سوال کلیدی چه کسی یا چه کسانی در جغرافیا.

۱۹۲. گزینه ۲ درست است.

در مناطق جنوبی کشور، که در عرض‌های پایین جغرافیایی قرار دارند (به خط استوا نزدیک‌ترند)، زاویه تابش خورشید هنگام ظهر، نزدیک به عمود است و به همین دلیل در این نواحی، مقدار تابش خورشید بیشتر و هوا گرم‌تر است؛ مانند استان‌های هرمزگان و جنوب سیستان و بلوچستان. ولی در مناطق شمالی کشور که در عرض‌های بالای جغرافیایی قرار دارند و زاویه تابش خورشید مایل‌تر است، مقدار تابش کمتر و هوا سردتر است؛ مانند استان‌های آذربایجان غربی و شرقی. با کمک نقشه شهرهای ایران می‌توان یک بررسی اولیه از عرض جغرافیایی شهرهای کشور به‌دست آورد و آن‌ها را از نظر وضعیت زاویه تابش خورشید مورد مطالعه قرار داد.

۱۹۳. گزینه ۱ درست است.

در این سوال لازم است مشخصات هر سه دریای کشور را به‌صورت مقایسه‌ای مورد بررسی قرار داد. در گزینه ۲ خلیج فارس و دریای عمان هر دو محل صید و پرورش میگو هستند. خلیج فارس با هشت کشور همسایه است اما دریای عمان با سه کشور مرز سیاسی مشترک دارد (ایران، پاکستان و عمان). در نهایت خلیج فارس و دریای خزر هر دو به‌طور مشترک مکان بهره‌برداری از منابع نفت و گاز هستند.

۱۹۴. گزینه ۴ درست است.

در این سوال به سه مبحث انواع آب و هوا، توده‌های هوای ورودی به ایران و مبحث دوری و نزدیکی به دریاها بحث شده است که با وضعیت آب و هوای سواحل جنوبی و شمالی کشورما در ارتباط است. به‌طور کلی آب و هوای سواحل شمالی معتدل خزری است و آب و هوای سواحل جنوبی به‌صورت گرم و شرجی است. هر دو سواحل اگرچه به دریا نزدیک هستند، اما در سواحل شمالی اثرات مثبتی در بارش‌ها مشاهده می‌شود و در سواحل جنوبی منجر به بارش نشده است. ضمن اینکه توده هوای سرد سیبری در بارش‌های سواحل شمالی کشور ما تأثیرگذار بوده است.

۱۹۵. گزینه ۳ درست است.

به‌طورکلی دو نوع مهاجرت داخلی بین شهر و روستا مشاهده می‌شود. دسته اول مهاجرت از روستاها به شهرها. دسته دوم مهاجرت از شهرها به روستاها. در دسته اول روستاها به‌عنوان نواحی مهاجرفرست با تخلیه جمعیت به‌ویژه جمعیت فعال مواجه می‌شوند و در نتیجه فعالیت‌های زراعت و باغداری آسیب‌های اساسی خواهد دید. از سوی دیگر شهرها به‌عنوان نواحی مهاجرپذیر با افزایش نابرابر جمعیتی روبه‌رو می‌شوند که مسائلی از قبیل کمبود اشتغال و مسکن را افزایش می‌دهد. بر این اساس رشد مطلق جمعیتی (رشد طبیعی جمعیت و مهاجرت) در هر دو سکونتگاه تغییر می‌کند.

جامعه‌شناسی (۱)

۱۹۶. گزینه ۴ درست است.

- تبعیت ناشی از ترس و تهدید باشد. = تبعیت با کراهت (ص ۱۱۸)
- قدرتی که با مقبولیت همراه باشد و به‌صورت رسمی پذیرفته شده باشد. = اقتدار (ص ۱۱۸)
- وقتی که کسی کار را به‌دلیل قدرتی که طرف مقابل برای تنبیه دارد، انجام می‌دهد. = تبعیت با کراهت (ص ۱۱۸)
- (درس ۱۵ - فصل ۲ - ص ۱۱۸)

۱۹۷. گزینه ۱ درست است.

- حکومت اقلیت براساس فضیلت = آریستوکراسی
- حکومت اکثریت براساس خواست و میل افراد = دموکراسی
- حکومت فرد براساس فضیلت = مونارشی (درس ۱۵ - فصل ۲ - ص ۱۲۱ جدول)

۱۹۸. گزینه ۳ درست است.

- فازایی با افزودن ملاک سوم، مدینه فاضله را جامعه‌ای الهی می‌داند که براساس سنت و قانون الهی شکل می‌گیرد. از نظر او حقیقت با اراده الهی تعیین می‌شود و با کمک عقل و وحی شناخته می‌شود. (درس ۱۵ - فصل ۲ - ص ۱۲۱)

۱۹۹. گزینه ۴ درست است.

- ضروریه = جامعه قناعت‌گرایی
- تغلیبه = جامعه زورگویی
- فاسقه = صورت تحریف شده

انسان محور		شبهه حکومت	تعداد حاکمان
براساس مِلّت الهی	براساس خواست و میل شخصی حاکم		
مطابق اصل	صورت تحریف شده	براساس فضیلت انسانی	براساس مِلّت الهی
فاضله	مبذله	کرامیه (جامعه سرفرازی)	تغلیبه (جامعه زورگویی)
	فاسقه	ضروریه (جامعه قناعت‌گرایی)	خست (جامعه خوش‌گذرانی)
	ضالّه	جماعیه (جامعه آزادی)	یسار یا بدّاله (جامعه مال‌اندوزی)

(درس ۱۵ - فصل ۲ - ص ۱۲۲ جدول)

۲۰۰. گزینه ۲ درست است.

- مشروعیت: مشروعیت قدرت به این معناست که قدرت براساس یک نظام عقیدتی و ارزشی خاص اعمال شود.
- قدرت غیرمقبول: اگر فعالیتش را با اکراه و تنها برای فرار از پیامدهای ناگواری که از طرف صاحب قدرت پدید می‌آید انجام دهد، قدرت مقبولیت ندارد.
- سیاست در معنای عام: شامل هر نوع تدبیر و سازمان دادن قدرت است. (درس ۱۵ - فصل ۲ - ص ۱۱۹)

۲۰۱. گزینه ۴ درست است.

- نظام فرهنگی عقاید، ارزش‌ها و اصول حاکم بر نظام سیاسی را تعیین می‌کند و اگر عملکرد نظام سیاسی در جهت عقاید و ارزش‌های فرهنگی جامعه باشد، نظام فرهنگی اقتدار نظام سیاسی را نیز تأمین می‌کند. (درس ۱۵ - فصل ۲ - ص ۱۲۰)

۲۰۲. گزینه ۱ درست است.

- هرگاه قدرت برای رسیدن به هدفی معین سازمان پیدا کند، سیاست پدید می‌آید. (درس ۱۵ - فصل ۲ - ص ۱۱۹)
- در آموزه‌های اسلامی هنگامی که عبادات بُعد اجتماعی وسیع‌تری پیدا می‌کنند، ارزش بیشتری می‌یابد. (نادرست - درس ۱۵ - فصل ۲ - ص ۱۲۳)
- اولین شرط بقای هر جامعه، جمعیت آن است. (درس ۱۶ - فصل ۲ - ص ۱۲۵)
- کنش‌های اقتصادی ما، بخشی از کنش‌های اجتماعی‌اند. (نادرست - درس ۱۶ - فصل ۲ - ص ۱۳۱)

(درس‌های ۱۵ و ۱۶ - ص ۱۱۹ - ۱۲۳ - ۱۲۵ - ۱۳۱)

۲۰۳. گزینه ۱ درست است.

- جهان غرب، هویت خود را براساس اقتصاد شکل می‌دهد و سرمایه‌داری، عامل اصلی هویت‌یابی افراد و جوامع غربی است.
- برخی از کشورهای سلطه‌گر غرب، که از سویی اقتصاد را اساس همه چیز می‌پندارند و از سوی دیگر، تمامی شیوه‌های اقتصادی غیرسرمایه‌داری را نابود شده می‌بینند، پاشنه آشیل ایران اسلامی را اقتصاد می‌دانند؛ از این‌رو جنگ اقتصادی تمام عباری را علیه کشور ما به راه انداخته‌اند.

- شیوه سرمایه‌داری یعنی جست‌وجوی سود از طریق بازار، در این شیوه اقتصادی، هدف کنش‌گران و بنگاه‌های اقتصادی، به‌دست آوردن حداکثر سود است و وسیله آن‌ها استفاده از علوم تجربی برای ساماندهی حسابگرانه و دقیق مؤلفه‌های اقتصادی (کار، سرمایه، مواد، فناوری و ...) برای تضمین حداکثر سود است.

(درس ۱۶ - فصل ۲ - ص ۱۳۳ متن و پاورقی - ۱۳۴)

۲۰۴. گزینه ۳ درست است.

- راه گسترش هر فرهنگ، شناختن، پذیرفتن و عمل کردن به آن است.

- هرچه عاملان و حاملان یک فرهنگ و معانی آن بیشتر باشند، آن فرهنگ، بسط بیشتری می‌یابد.

- جامعه‌ای که اعضای آن عقاید و ارزش‌های حق را می‌شناسند ولی به آن‌ها پایبند نیستند؛ جامعه فاسقه را می‌سازد.

(درس ۱۶ - فصل ۲ - ص ۱۲۷ - ۱۲۸)

۲۰۵. گزینه ۲ درست است.

افزایش جمعیت یک جهان اجتماعی، به منزله گسترش فرهنگ و معانی آن است و کاهش جمعیت یک جهان اجتماعی نیز به منزله محدود شدن گستره آن است که می‌تواند زمینه‌ساز بسط و تسلط جهان‌های اجتماعی دیگر باشد. از این‌رو تأمین جمعیت مناسب برای جهان‌های اجتماعی، مسئله‌ای هویتی است. (درس ۱۶ - فصل ۲ - ص ۱۲۷)

۲۰۶. گزینه ۳ درست است.

- کاهش جمعیت، شاخص و نشانه جهان اجتماعی متجدد است.

- در سال ۱۳۹۳ اصول کلی سیاست‌های جمعیتی کشور تصویب گردید.

- در مواقعی که جهان اجتماعی با کاهش یا رشد جمعیت مواجه می‌شود، نهاد سیاست که مسئولیت هماهنگی نهادها را برعهده دارد. (درس ۱۶ - فصل ۲ - ص ۱۲۹ - ۱۳۰)

۲۰۷. گزینه ۴ درست است.

- هدف اسلام تأسیس جهان اجتماعی توحیدی و گسترش آن است. لازمه تحقق این هدف، داشتن جمعیت مناسب است. بنابراین اگر اولاً فرهنگ و معنایی که با افزایش جمعیت، بسط می‌یابد، فرهنگ حق باشد، نه فرهنگ باطل؛ ثانیاً افراد و اعضای این فرهنگ نیز حاملان و عاملان معانی حق باشند، افزایش جمعیت ضروری است. فقدان هرکدام از این شرایط، مانع تحقق جهان اجتماعی توحیدی است.

- نبود شرط اول، جامعه مشرک (جامعه‌ای که براساس عقاید و ارزش‌های باطل شکل می‌گیرد) می‌سازد و نبود شرط دوم، جامعه فاسقه (جامعه‌ای که اعضای آن عقاید و ارزش‌های حق را می‌شناسند ولی به آن‌ها پایبند نیستند) می‌سازد که هر دو مغایر با هدف اسلام هستند. (درس ۱۶ - فصل ۲ - ص ۱۲۸)

۲۰۸. گزینه ۲ درست است.

- اقتصاد مقاومتی، الگویی از اقتصاد پیشرفته، مستقل و مستحکم است. (درس ۱۶ - فصل ۲ - ص ۱۳۴)

- لیبرالیسم به معنای اباحت و مباح دانستن همه امور برای انسان‌هاست. (نادرست - درس ۱۵ - فصل ۲ - ص ۱۲۲)

- نظریه پردازان غربی طی قرن بیستم، سکولاریسم و دنیوی شدن را سرنوشت مشترک و حتمی بشریت می‌دانستند. (نادرست - درس ۱۳ - فصل ۲ - ص ۱۰۸)

- خودباختگی جوامع غیرغربی در برابر جهان غرب «غرب‌زدگی» می‌نامند. (نادرست - درس ۱۲ - فصل ۲ ص ۹۹)

- اگر یک جهان اجتماعی با کاستی‌ها و بن‌بست‌های درونی مواجه شود، گرفتار کهولت و مرگ می‌شود.

(درس ۱۱ - فصل ۲ - ص ۹۳)

- در یک جهان سکولار، هویت دینی و معنوی افراد نمی‌تواند بروز و ظهور اجتماعی داشته باشد.
(نادرست - درس ۱۰ - فصل ۲ - ص ۸۶)
- فرهنگ‌هایی که ظرفیت منطقی و عقلانی بیشتری دارند از قدرت اقناعی بیشتری برخوردارند.
(نادرست - درس ۹ - فصل ۲ - ص ۷۹)
- (درس‌های ۹ تا ۱۶ - ص ۷۹ - ۸۶ - ۹۳ - ۹۹ - ۱۰۸ - ۱۲۲ - ۱۳۴)

۲۰۹. گزینه ۱ درست است.

- چنین اقتصادی (وابسته به نفت) از آن جهت که درآمد هنگفت و بدون زحمتی ایجاد می‌کند، باعث شکل‌گیری تولید ملی ضعیف و شکننده‌ای می‌شود که مستقیم و غیرمستقیم وابسته به نفت است؛ دولت بزرگی به‌وجود می‌آید که می‌کوشد رفاه اقتصادی را به مدد نفت و نه رواج کسب‌وکار، افزایش دهد و حتی هزینه‌های آموزش و بهداشت را که در بیشتر نقاط دنیا از محل مالیات‌ها پرداخت می‌شود به کمک درآمدهای نفتی تأمین کند.
- این وضعیت می‌تواند در کوتاه‌مدت احساس رفاه بیشتری را آن هم با نوسانات زیاد برای مردم به ارمغان آورد؛ اما پایدار نیست. در مقابل وضعیت شکننده‌ای را به‌وجود می‌آورد که می‌تواند مورد سوء استفاده طمع‌ورزان بین‌المللی قرار گیرد و از آن به‌عنوان ابزاری برای ایجاد فشار بر جامعه استفاده کنند. انواع تحریم‌های اقتصادی نفتی و مالی با همین رویکرد علیه کشور ما اجرا شده است تا اولاً درآمد نفتی کشور را محدود کنند؛ ثانیاً از انتقال آن به کشور ممانعت ورزند.
(درس ۱۶ - فصل ۲ - ص ۱۳۲ - ۱۳۳ - ۱۳۴)

۲۱۰. گزینه ۴ درست است.

- بعضی ویژگی‌ها، هویتی اجتماعی و فرهنگی هستند یعنی فرد بدون حضور در اجتماع نمی‌تواند آن خصوصیات را داشته باشد. «یک هنرمند معروف بودن» نیز از این ویژگی‌هاست.
- برخی از ویژگی‌های هویتی ما فردی و شخصی هستند. «تصویر شخص» جزئی از هویت فردی اوست.
- نهاد فرهنگی نهادی است که از طریق تعلیم و تربیت به فعالیت‌های فرهنگی می‌پردازد؛ مانند «رسانه» خانواده و آموزش عالی
- «کمک نکردن به حادثه‌دیدگان» رفتاری برخلاف هنجارهای جامعه و در نتیجه نوعی کژروی اجتماعی است.
- تنبیه و مجازات یکی از مراتب کنترل اجتماعی است. جامعه کسانی را که به انحراف اجتماعی (رفتارهایی که برخلاف عقاید، ارزش‌ها، قواعد و هنجارهای جامعه هستند) دچار شده باشند، تنبیه و مجازات می‌کند. «حذف گشتن از فعالیت حرفه‌ای» نوعی تنبیه و مجازات است.
- (درس ۸ - فصل ۲ - ص ۶۴ - درس ۴ - فصل ۱ - ص ۳۱ - درس ۹ - فصل ۲ - ص ۷۸ - ۷۹)

۲۱۱. گزینه ۱ درست است.

- تا هنگامی که هویت اجتماعی افراد در چهارچوب عقاید و ارزش‌های محوری جامعه شکل گیرد، تغییرات هویتی در درون یک جهان اجتماعی واحد رقم می‌خورد و این تغییرات نه تنها در تعارض با هویت فرهنگی جامعه قرار نمی‌گیرد، بلکه می‌تواند مستلزم گسترش و توسعه فرهنگ اجتماعی باشد و به همین دلیل این‌گونه تغییرات می‌تواند مورد تشویق و تأیید جامعه نیز قرار بگیرد. (درس ۱۲ - فصل ۲ - ص ۹۷ و ۹۸)

۲۱۲. گزینه ۳ درست است.

- در تعاملات بین فرهنگی هرگاه یک فرهنگ بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند، دادوستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن نیز سرایت می‌کند؛ در این صورت به مرور زمان فرهنگی که به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند تحولات هویتی پیدا می‌کند. فرهنگی که در مسیر تحولات هویتی خود ارزش‌ها و عقاید فرهنگ دیگر را قبول کند، به آن فرهنگ ملحق می‌شود.
- جهان غرب طی جنگ‌های صلیبی، پس از رویارویی با فرهنگ اسلامی، تحولاتی هویتی پیدا کرد.
(درس ۱۲ - فصل ۲ - ص ۹۷ - ۹۸)

۲۱۳. گزینه ۲ درست است.

- جهان اجتماعی و نظم آن، پدیده‌ای طبیعی و تکوینی نیست بلکه هستی آگاهانه‌ای دارد. این بیانگر یکی از ویژگی‌های جهان اجتماعی است.

- هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند یا نتواند آن را به نسل بعد منتقل سازد، جهان اجتماعی آن فرو می‌ریزد یا دگرگون می‌شود. اجزا و بخش‌های مختلف جهان اجتماعی اهمیت یکسانی ندارند.
- به بخش‌هایی که تأثیر حیاتی و تعیین‌کننده برای جهان اجتماعی دارند، لایه‌های عمیق و بنیادین جهان اجتماعی گفته می‌شود. در لایه‌های عمیق جهان اجتماعی، اجزا و پدیده‌هایی قرار دارند که کمتر در معرض تغییر و تحول قرار می‌گیرند.
(درس ۳ - فصل ۱ - ص ۱۸ - ۲۰ - درس ۴ - فصل ۱ - ص ۳۰)

۲۱۴. گزینه ۲ درست است.

برنامه‌ریزان فرهنگی هر جامعه، همواره تلاش می‌کنند تا از طریق تعلیم و تربیت، زمینه تحقق بیشتر آرمان‌ها و ورود آن‌ها به قلمروی واقعی جهان اجتماعی را فراهم کنند. (درس ۷ - فصل ۱ - ص ۵۲)

۲۱۵. گزینه ۱ درست است.

- هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند یا نتواند آن را به نسل بعد منتقل سازد، جهان اجتماعی آن فرو می‌ریزد یا دگرگون می‌شود.
- شناخت خداوند، فرشتگان و جهان ماورای طبیعی، آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد و کنش‌های اجتماعی آنان را دگرگون می‌سازد.
(درس ۳ - فصل ۱ - ص ۲۲ - ۲۳)

منطق

۲۱۶. گزینه ۳ درست است.

همان‌طور که در علم پزشکی انواع بیماری‌ها و روش‌های پیشگیری و درمان آن‌ها را بیان می‌کنند، در علم منطق نیز به همراه بیان قوانین حاکم بر ذهن، روش‌های جلوگیری از مغالطات را بیان می‌کنند. دانش منطق ابزاری در خدمت سایر علوم است و همچون سیستم‌های کنترلی یک خودرو است که میزان بنزین، سرعت حرکت و گرمای موتور را به ما نشان می‌دهد ولی باعث حرکت خودرو نمی‌شود (یعنی مانند بنزین نیست).

۲۱۷. گزینه ۴ درست است.

در سه گزینه دیگر تصدیق وجود ندارد و همگی تصور هستند و در صورت مجهول بودن باید تعریف شوند، اما محتوای این گزینه یک تصدیق است که در آن حکم و خبر وجود دارد و در صورت مجهول بودن نیاز به ارائه استدلال دارد.

۲۱۸. گزینه ۳ درست است.

اگر چند معنای متعدد به کمک یک لفظ واحد بیان شود مشترک لفظی نام دارد و به کار بردن دو کلمه با تلفظ مشابه و کتابت متفاوت به شیوه نگارشی کلمات ارتباط دارد. مثلاً «خار و خوار» یا «عرض و ارز»، و اگر دلالت مطابقه به جای دلالت تضمنی و التزامی به کار رود با توسل به معنای ظاهری مرتبط است.

۲۱۹. گزینه ۲ درست است.

در این گزینه بهمن مشترک لفظی است که هم به معنای توده برف بزرگ و هم اسم خاص (نام فرد) است.
در گزینه ۱ و ۴ مغالطه توسل به معنای ظاهری و در گزینه ۳ مغالطه نگارشی وجود دارد.

۲۲۰. گزینه ۴ درست است.

در این گزینه احتمال دو گونه برداشت از این عبارت وجود دارد آیا تو زودباور هستی ولی من مثل تو زودباور نیستم و یا این که تو زودباور نیستی و من هم مثل تو زودباور نیستم. در سایر گزینه‌ها مغالطه نگارشی کلمات وجود دارد.

۲۲۱. گزینه ۳ درست است.

اگر (الف) دایره مصادیق انسان باشد، (ب) یعنی انسان سالم و (ج) یعنی انسان بیمار در درون دایره انسان است که رابطه انسان با هر دوی این‌ها عموم و خصوص مطلق است و (د) می‌تواند اسب بیمار باشد که هیچ مصداق مشترکی با انسان ندارد. و در درون دایره بزرگ‌تری است که در اینجا نمادی ندارد و آن بیمار است و دایره‌ای است که با انسان دارای رابطه عموم و خصوص من‌وجه است.

۲۲۲. گزینه ۴ درست است.

مفاهیم: قرن پنجم قبل از میلاد (اسم زمان خاصی است و قابلیت صدق بر مصادیق متعدد ندارد)، افلاطون (نام فرد است)، جمهوری (نام کتاب خاص) و این اندیشه‌ها (چون با «این» آمده است) جزئی هستند. مفاهیم: کتاب، کتاب‌های افلاطون و اندیشه‌های فلسفی سقراط، کلی هستند.

۲۲۳. گزینه ۱ درست است.

دریای عمان، مفهومی جزئی است و نسبت‌های چهارگانه صرفاً میان مصادیق دو مفهوم کلی برقرار است. رابطه شهر و کشور، تباین؛ رابطه ایرانی و مسلمان، عموم و خصوص من وجه و رابطه فلز و آهن، عموم و خصوص مطلق است.

۲۲۴. گزینه ۲ درست است.

آموختن نحوه تعریف صحیح مفاهیم و انواع تعریف، در زندگی انسان از اهمیت زیادی برخوردار است و موجب پیشگیری از خطاهای اندیشه (مغالطه) می‌شود.

۲۲۵. گزینه ۱ درست است.

اگر تعریف عام‌تر از مفهوم مجهول باشد، یعنی مانع اغیار نیست و بر مصادیق مفاهیم دیگر نیز صدق می‌کند و اگر در تعریف از استعاره و ایهام و مجاز استفاده شود، آن تعریف واضح و روشن نخواهد بود، مثلاً اگر در تعریف هلال ماه گفته شود گوشواره آسمان.

۲۲۶. گزینه ۴ درست است.

در تعریف کتاب، شرط واضح بودن و در تعریف مسجد، شرط جامع و مانع بودن رعایت نشده است. تعریف حادث و قدیم، دوری است.

۲۲۷. گزینه ۳ درست است.

چون در این استدلال وجوه شباهت میان دو امر زیاد است، نتیجه آن قوی‌تر است، اما اگر وجوه شباهت کم و ضعیف باشد و یا صرفاً شباهت ظاهری وجود داشته باشد، آن استدلال تمثیلی ضعیف خواهد بود.

۲۲۸. گزینه ۱ درست است.

لزوماً این گونه نیست که اگر بتوان در مقابل یک استدلال تمثیلی، استدلال تمثیلی دیگری آورد، حتماً آن استدلال مغالطه بوده است. اگر کسی برای یک موضوع یا قضیه‌ای یک تمثیلی ارائه کند، می‌توان یک استدلال تمثیلی مخالف آن را بیان کرد و یا به ذکر تفاوت‌های این دو مورد که حکم یکی به دیگری سرایت داده شده، اشاره کرد؛ چون استدلال تمثیلی، استدلالی ضعیف است.

۲۲۹. گزینه ۲ درست است.

در روان‌شناسی از استدلال تمثیلی استفاده می‌شود. دانشمندان علوم تجربی سعی می‌کنند با استفاده از استدلال‌های استقرایی (تعمیمی) قوی، مبنائی برای علوم تجربی فراهم کنند؛ و در فلسفه چون هدف رسیدن به حقیقت است، بیشتر قیاس (برهان) استفاده می‌شود.

۲۳۰. گزینه ۲ درست است.

در این گزینه با چند بار پنچر شدن تایر ماشین نتیجه گرفته شده که باز تایر ماشین پنچر می‌شود که چون شرایط استقرای تعمیمی قوی رعایت نشده، مغالطه تعمیم شتابزده وجود دارد.

۲۳۱. گزینه ۲ درست است.

محتوای گزینه‌های دیگر تصور هستند چون در آن‌ها حکم و خبر وجود ندارد، اما در این گزینه یک خبری داده شده و در آن حکم و قضاوت وجود دارد.

۲۳۲. گزینه ۱ درست است.

این عبارت را باید به این شکل در آورد: «هیچ انسانی، ضرر بیننده از راستگویی نیست.»؛ بنابراین «هیچ» سور است و «انسان» موضوع این قضیه، و «ضرر بیننده از راستگویی» محمول و «نیست» هم نسبت یا رابطه است.

۲۳۳. گزینه ۲ درست است.

این جمله، یعنی «بعضی از مردم به رفاه و آسایش فکر می‌کنند.» و یک قضیه محصوره و موجبه جزئی است. اما «مردم ایران» چون مجموعه معین است و محمول به کل افراد موضوع در حالی که مجموعه معین است، نسبت داده شده این قضیه شخصی

است. «این فرش‌ها» مفهومی جزئی است، پس این قضیه نیز شخصیه است و در عبارت «فلسفه ریشه‌ای عربی دارد» چون به لفظ فلسفه اشاره شده، جزئی است و این قضیه نیز شخصیه است.

۲۳۴. گزینه ۴ درست است.

اگر قضیه «بعضی مربع‌ها مثلث نیستند»، صادق باشد، قضیه «هیچ مربعی مثلث نیست» با آن رابطه تداخل دارد و در صورت صدق جزئی، صادق یا کاذب بودن کلی متداخل آن نامعلوم است.

۲۳۵. گزینه ۱ درست است.

متضاد قضیه «هر حرفی مبنی است»، می‌شود «هیچ حرفی مبنی نیست» و نقیض آن می‌شود «بعضی حرف‌ها مبنی نیستند» و چون قضیه اول صادق فرض شده پس قضایای متضاد و نقیض آن حتماً کاذب هستند.

۲۳۶. گزینه ۱ درست است.

حدوسط باید در دو مقدمه به لحاظ لفظی و معنایی یکسان باشد و در این قیاس شرایط حدوسط رعایت نشده است؛ یعنی در اصل حدوسطی که جزء مشترک دو مقدمه باشد، وجود ندارد و نمی‌توان از این دو مقدمه نتیجه معتبری به دست آورد.

۲۳۷. گزینه ۲ درست است.

در این گزینه هر دو قضیه، حملی هستند.

۲۳۸. گزینه ۱ درست است.

حقیقی: عدم اجتماع در صدق - عدم اجتماع در کذب
مانع‌الجمع: عدم اجتماع در صدق - جواز اجتماع در کذب
مانع‌الرفع: جواز اجتماع در صدق - عدم اجتماع در کذب

۲۳۹. گزینه ۴ درست است.

در برهان هدف از ارائه استدلال درک حقیقت است و در خطابه فرد برای اقناع دیگران استدلال ارائه می‌کند و در جدل هدف غلبه بر طرف مقابل است.

۲۴۰. گزینه ۳ درست است.

مفاهیم کله‌شق، لجوج، متعصب، هلاک شدن، گستاخ، ولخرج و اصراف‌کار، دارای بار ارزشی منفی هستند.
مفاهیم مردن، فوت کردن دارای بار ارزشی خنثی هستند.
مفاهیم شهادت، دلاور، شجاع، شیردل، سخاوتمند و دست‌ودلباز، دارای بار ارزشی مثبت هستند.